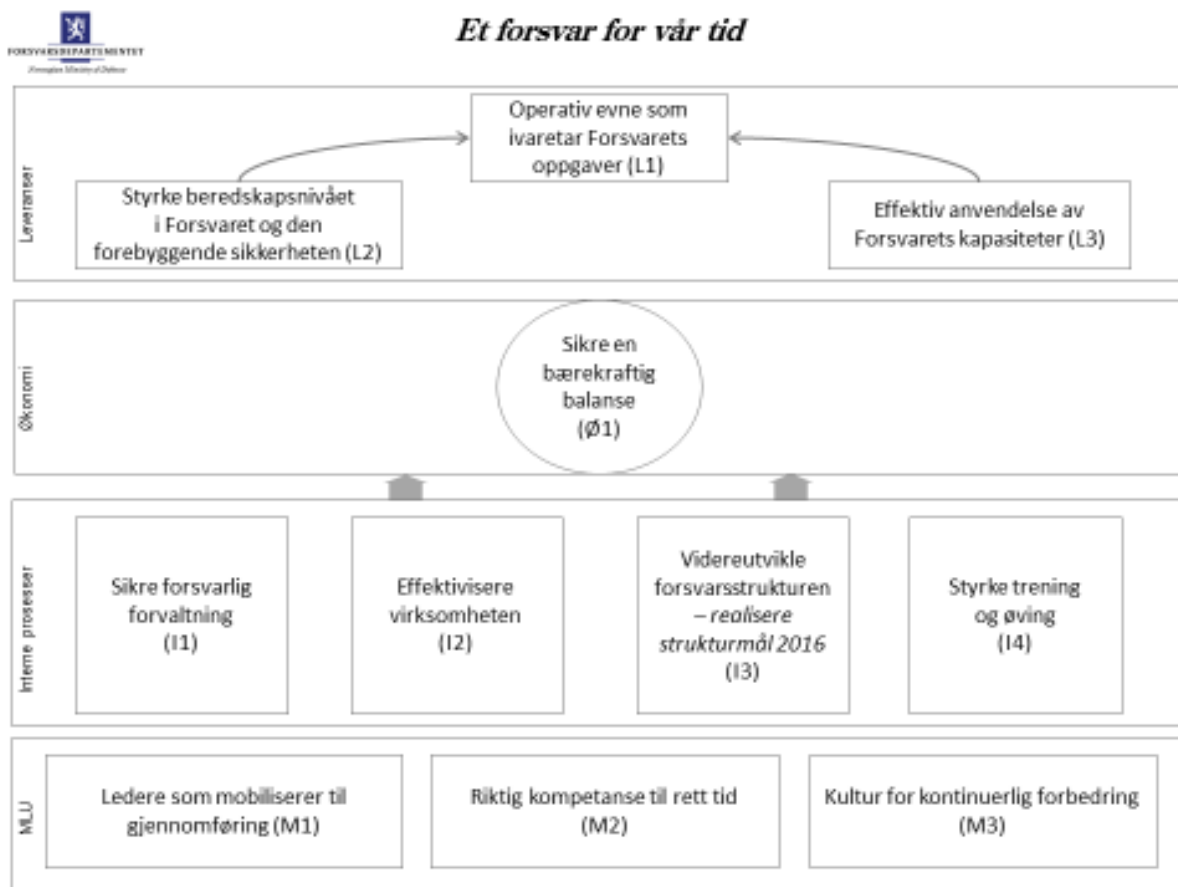

11. SPESIELT FOR GJENNOMFØRINGSÅRET FOR FORSVARET

Forsvarssektorens strategiske målbilde legger grunnlaget for Forsvarsdepartementets styring av Forsvaret. Forsvarssjefen er ansvarlig for å gjennomføre driften av virksomheten i overensstemmelse med de mål og oppdrag som er gitt til Forsvaret.

Dette kapitlet som er strukturert etter målbildet i vedlegg A, stiller bevilgninger for 2016 til disposisjon for etaten, jf. tildelingstabell i punkt 10.4 og ivaretar særskilte føringer for 2016.

Det skal ikke legges til grunn et driftsmønster, aktivitets- eller driftsnivå med sikte på å oppnå høyere ambisjoner i gjennomføringsåret enn det som er fastlagt i vedlegg B1 *Operativ ambisjon* og B2 *Klartider* og de til enhver tid tildelte rammer.

11.1 Operativ evne som ivaretar Forsvarets oppgaver (L1)

Forsvaret skal fortsette å videreutvikle operativ evne for løsning av Forsvarets oppgaver, herunder å balansere leveranser til løpende operasjoner nasjonalt og internasjonalt med beredskap for sikkerhetspolitisk krise og krig. Evne til styrkeoppbygging, logistikkunderstøttelse og reaksjonsevne videreutvikles, og Forsvaret skal møte de krav som fremgår av vedlegg B1 *Operativ ambisjon* og B2 *Klartider*. Vedlegg B2-1 *Planrammer klartider* angir retning og mål for utviklingen i et flerårig perspektiv.

Årlig vurdering av operativ evne

Forsvarssjefens vurdering av operativ evne (VOE), skal inngå i RKR nr. 2 for 2016. Vurdering av den operative evnen skal også være gjenstand for en egen presentasjon for statsråden i tilknytning til tidspunktet for fremsendelse av RKR nr. 2 for 2016 til Forsvarsdepartementet. I RKR nr. 1. og nr. 3 for 2016 gis en oppdatert vurdering, dvs. endringer fra den siste VOE-rapporteringen.

11.2 Styrke beredskapsnivået og den forebyggende sikkerheten (L2)

Forsvaret skal styrke og videreutvikle evnen til å trekke på sivil støtte i alvorlige krisesituasjoner og væpnet konflikt innenfor rammen av totalforsvarskonseptet.

Totalforsvaret

Forsvaret skal i 2016 videreføre arbeidet med gjestående områder i rapporten om gjennomgang av ordninger og mekanismer i totalforsvaret (GAT-rapporten). Status i arbeidet skal rapporteres særskilt pr. 31. mai og 31. desember 2016.

Forsvarsdepartementet har iverksatt et arbeid for å gjennomgå oppgaver, ansvar og virkemidler knyttet til logistikk- og transporttjenesten i krisesituasjoner, herunder også drivstofforsyning. Forsvaret skal støtte Forsvarsdepartementet i dette arbeidet.

Alliert støtte

Forsvaret skal verifisere og videreutvikle nasjonalt planverk for mottak av alliert forsterkninger, avstemt mot NATOs operative planer.

Sivil støtte til Forsvaret

Forsvaret skal i 2016, i nært samarbeid med sivile myndigheter, videreføre arbeidet med å planlegge og forberede sivil støtte til Forsvaret i sikkerhetspolitisk krise og væpnet konflikt. Det skal i 2016 prioriteres å planlegge sivil støtte basert på Forsvarets oversikt over logistikkbehovet som ble ferdigstilt i 2015. Status i arbeidet skal rapporteres i RKR nr. 1 og 3. Forsvaret skal støtte Forsvarsdepartementet i dette arbeidet.

Forsvarets støtte til samfunnssikkerhet

Forsvaret skal styrke og videreutvikle forsvarssektorens evne til å bistå det sivile samfunnet og bidra til samfunnssikkerheten med tilgjengelige ressurser innenfor klart definerte roller og ansvarsforhold, gjennom løpende dialog og regelmessig øving med andre sektorer og etater.

Forsvaret skal videre opprettholde redningsberedskap og re-etablere beredskap for maritim kontraterror med Sea King redningshelikoptre og Bell 412 snarest og senest innen 1. september 2016, i tråd med vedlegg B2.

Objekt- og personsikring

For arbeidet med forberedelser til militær objekt- og personsikring i sikkerhetspolitisk krise og væpnet konflikt skal Forsvaret i 2016 med bakgrunn i oppdatert nøkkelpunktliste særlig vektlegge forberedelser for sikring av nye objekter og personer på listen. For arbeidet med forberedelser til Forsvarets bistand til politiets objektsikring skal Forsvaret i 2016 særlig vektlegge oppfølging av kravet (jf. kgl. res. 24. august 2012 Instruks om sikring og beskyttelse av objekter) om at Forsvaret skal bidra aktivt til samarbeid med politiet om utforming av planverk for bistand til sikring av konkrete forhåndsutpekte objekter. Forsvaret skal videre prioritere øving av bistand til politiet for å sikre disse objektene.

Beskyttelse av og kontroll med geografisk informasjon

Stortinget har vedtatt ny midlertidig lov om beskyttelse av og kontroll med geografisk informasjon av hensyn til rikets sikkerhet, som viderefører dagens lov om forsvarshemmeligheter § 3. Loven ble vedtatt under den forutsetning at det iverksettes en nærmere vurdering av behovet og utformingen av forbudene i samråd med øvrige berørte departementer. Det er i den anledning blitt nedsatt en arbeidsgruppe bestående av etater med særlig interesse for den kommende lov- og forskriftsreguleringen, hvor Forsvaret har som oppdrag å lede arbeidsgruppen. Arbeidsgruppen skal overlevere sine vurderinger og anbefalinger innen juni 2016.

Sikkerhetstilstanden

Det vises til FFI-rapport 15/01074 En studie av FDs kommunikasjonskanaler mot Forsvaret, og oppdrag i brev fra FD av 24. november 2015. Gjennomføringen av oppdraget skal rapporteres i RKR nr. 3 for 2016.

Sikkerhetsklareringer

Forsvaret skal prioritere arbeidet med sikkerhetsklareringer slik at saksbehandlingstiden reduseres for å sikre bemanning i tråd med Forsvarets behov, herunder sikre at personell som møter til førstegangstjeneste er sikkerhetsklarert. Status rapporteres i RKR nr. 1, 2 og 3 for 2016.

Kurssenter for forebyggende sikkerhet i forsvarssektoren

Forsvaret skal støtte videreutvikling av kurssenteret for forebyggende sikkerhet i forsvarssektoren.

11.3 Effektiv anvendelse av Forsvarets kapasiteter (L3)

11.3.1 Deltakelse i flernasjonale stående styrker og beredskapsstyrker

Deltakelse i stående beredskapsstyrker budsjetteres innenfor den ordinære kapittelrammen til aktuell styrkeprodusent.

NATO Response Force (NRF) – styrke og beredskapsregistre

Norge skal i 2016 stille med følgende bidrag til NRF i kategorien Very High Readiness Joint Task Force (VJTF) og øvrige bidrag for hele året (med mindre det er spesifisert en annen tidsperiode):

VJTf 2016:

- To stabsoffiserer til JLSG HQ, og
- Ett minerydderfartøy til SNMCMG 1.

IFFG:

- ett minerydderfartøy,
- ett Ro-Ro-fartøy,
- tre offiserer til NATO Coordination and Guidance for Shipping (NCAGS),
- Telemark bataljonsstridsgruppe som for I-VJTf 2015 (TMBN, artilleribatteri, ISTAR element),
- et mindre antall offiserer til fellesoperativt logistikkhovedkvarter til det Tysk-nederlandske korps,
- en minedykkerenhet og en amfibie rekognoseringsenhet, begge i første halvår 2016
- en ubåt første halvår,
- to korvetter første halvår, og
- et eksplosivlag fra Sjøforsvaret i andre halvår 2016.

Forsvaret skal i 2016 forberede et bidrag til VJTf i 2017 bestående av

- 1 x Weapon Locator Unit (WLR), og
- 1 x Surveillance and Target Acquisition Team

Begge bidragene er Stand Up 2016 – Stand Down 2018 – IFFG beredskap.

Innmeldingene skal ikke være ressursdrivende.

Framework Nation Concept (FNC) og Joint Expeditionary Force (JEF)

Forsvaret skal i 2016 bidra inn i FNC der det er i norsk interesse, særlig hva angår kapabilitetsutvikling. Forsvaret skal videre være forberedt på å stille med styrkebidrag til JEF i 2016. Det konkrete styrkebidraget vil avklares fortløpende.

Oppfølgingen av NATOs Readiness Action Plan (RAP)

Forsvaret skal i 2016 planlegge med å kunne stille bidrag til østlige deler av NATO-alliansen, særlig i Polen og Baltikum. De økonomiske forholdene omkring en slik evt. deltakelse må avklares særskilt om det skulle bli aktuelt.

NATO Forces Integration Units (NFIU)

- Forsvaret skal bidra med fire norske stabsoffiserer til NFIU-ene i Latvia og Estland.
- Forsvaret skal bidra med to stabsoffiserer til det multinasjonale korpshovedkvarteret i Szczecin, Polen.
- De samlede utgiftene for bemanningen av NFIU-ene skal dekkes innenfor kap. 1719, mens for korpshovedkvarteret i Szczecin skal utgiftene dekkes innenfor kap. 1725. Fra 2017 skal samtlige stillinger (seks) dekkes innenfor rammen på kap. 1725.

NATOs stående maritime styrker

Det skal planlegges med deltakelse av ett minerydderfartøy i SNMCMG 1 i to fire måneders-perioder. I tillegg skal det planlegges med deltakelse med to korvetter i

SNMG 1 i en begrenset periode i første halvår. Forsvaret skal stille én offiser til NCAGS for tolv måneder. Merutgiftene for NCAGS-offiseren skal belastes kap. 1792.

Kapasitetsbygging/forsvarets sikkerhetssektor reform

Forsvaret skal være forberedt på å videreføre dagens engasjement i kapasitetsbygging i Georgia, Ukraina, Vest-Balkan og i Øst-Afrika. Forsvaret skal koordinere nordisk-baltisk kapasitetsbyggingssamarbeid innenfor området «operasjoner, trening og øving».

11.3.2 Deltakelse i internasjonale operasjoner

Samtlige redeploerings-, opppreparerings- og erstatningskostnader skal budsjetteres og belastes kap. 1792.

Afghanistan

- I tråd med den planlagte avslutningen av Resolute Support Mission (RSM) skulle Forsvaret forberede med å avvikle Norges militære engasjement i Afghanistan innen 31. desember 2016. Grunnet den endrede sikkerhetssituasjonen i Afghanistan er det sannsynlig at operasjonen vil kunne strekke seg utover denne tiden og inn i 2017. Det forventes at RSM vil bli avløst sekvensielt av enhanced Enduring Partnership (eEP).
- Styrkebidraget til RSM skal begrenses oppad til 50 personer. Nye oppdrag skal ikke søkes påtatt og stillinger som termineres skal ikke erstattes.
- Forsvarets hovedbidrag til RSM i 2016 skal fortsatt være NORSOFF.
- Alt norsk personell som opererer i Afghanistan skal til enhver tid være innmeldt i RSM og være underlagt NATO-kommando.
- Forsvarets geografiske fotavtrykk i Kabul skal søkes konsentrert til KAIA, som også vil være «staging ground» for avviklingen av vårt engasjement i Afghanistan. Samtidig skal dette også ses i sammenheng med evt. norske militære bidrag til eEP som vil være den sivilledede operasjonen etter at RSM avvikles.
- Forsvaret skal søke raskest mulig avvikling av norsk eiendom/infrastruktur og hjemsendelse av overskuddsmateriell i tråd med prinsippene om forsvarlig forvaltning.
- Avviklingen skal koordineres med Storbritannia og USA.
- Forsvaret skal videre være forberedt på å terminere bidraget på kort varsel.

FD vil beslutte justert innretning for Forsvarets bidrag til Afghanistan. På bakgrunn av dette vil Forsvaret få nye føringer om norsk innretning når klart.

Irak

Forsvaret skal videreføre et bidrag begrenset oppad til 120 personell for kapasitetsbygging av irakiske styrker. Forsvaret skal stille med instruktører i Erbil og Bagdad samt stabspersonell i Irak, Kuwait City og Tampa. Hovedtyngden av bidraget vil fortsatt være i Erbil, med et mindre fotavtrykk i Bagdad. Basert på behov hos irakerne og i koalisjonen vil det norske styrkebidraget kunne justeres i løpet av året. Forsvaret skal i størst mulig grad benytte seg av multinasjonale logistikk-løsninger og eksterne leverandører. Etablering av infrastruktur til nasjonal bruk skal begrenses og

det logistiske fotavtrykket i Irak skal være så lite som mulig. Forsvarets ledelses- og støttefunksjoner skal være en integrert del av styrkebidraget.

EU - Triton/Frontex

Forsvaret skal videreføre støtten til operasjon Triton med personellkapasitet og materiell, først i tre måneder med mulig forlengelse i ytterligere tre måneder. Oppdraget skal belastes kap. 1792 innenfor en ramme på 6,8 mill. kroner.

Luftovervåkning på Island

Forsvaret skal bidra med F-16 til NATOs luftovervåking over Island (Airborne Surveillance and Interception Capability to meet Iceland's Peacetime Preparedness Needs) i tre uker i perioden fra mai til august 2016. Bidraget belastes Luftforsvarets driftsbudsjett.

Combined Maritime Forces (CMF)

Forsvaret skal videreføre medlemskapet i CMF med en offiser.

US CENTCOM og SOCOM

Forsvaret skal videreføre stabsstøtten til disse to kommandoene. Dersom norsk deltakelse i operasjoner skulle tilsi ytterligere behov for tilstedeværelse i andre kommandoer, må Forsvaret være forberedt på å sende stabsoffiserer for det spesifikke oppdraget.

Mali

- Forsvaret skal fra januar 2016 bidra med en C-130J Hercules til UN Multidimensional Integrated Stabilization Mission in Mali (MINUSMA) i inntil ti måneder. Videre skal Forsvaret stille med inntil seks stabsoffiserer i MINUSMA's hovedkvarter. Forsvaret skal fortsatt drifte ASIFU-leiren ut perioden det norske C-130J-bidraget er deployert til Mali. I tillegg skal Forsvaret videreføre om lag tre analytikere i etterretningsenheten ASIFU for en overgangsperiode ut februar 2016. Oppdraget skal belastet skap. 1792 innenfor en ramme på 81,8 mill. kroner, og
- Forsvaret skal bidra med inntil 10 personell til EUs Training Mission (EUTM) i Mali for en periode på ett år. Bidraget skal gi EU-misjonen relevant støtte til kapasitetsbygging av den maliske hæren.

Andre FN-operasjoner og tilsvarende

Forsvaret skal videreføre bidragene til United Nations Mission in South Sudan (UNMISS), United Nations Truce Supervision Organisation (UNTSO), United Nations Peacekeeping Force in Cyprus (UNFICYP) og Multinational Force and Observers (MFO) på om lag samme nivå som i 2015.

Balkan

Forsvaret skal videreføre bidraget med stabsoffiserer til KFOR HQ på om lag samme nivå som i 2015. Samtidig skal Forsvaret være beredt på å redusere, eventuelt avslutte det norske stabsbidraget i tråd med NATOs planer for styrkenedtrekk mot GATE 3 og

deretter Minimum Presence i Kosovo. Stillingen ved NATO HQ i Sarajevo skal videreføres.

11.3.3 Andre føringer

FST skal koordinere alle henvendelser til forsvarssektoren innenfor «Request for Information – RFI-er» fra alle forsvarsattachéene direkte akkreditert eller sideakkreditert til Norge.

11.4 Sikre en bærekraftig balanse (Ø1)

FSJ har ansvaret for at samlet aktivitet i Forsvaret kontinuerlig tilpasses tildelte budsjettrammer og vedtatt struktur, i denne rekkefølge. De ulike kapittelansvarlige sjefer har et tilsvarende ansvar på kapitteinivå. Ved behov skal utgiftsreducerende tiltak iverksettes innenfor eget ansvarsområde. Ved behov fremmes forslag til tiltak til Forsvarsdepartementet for godkjenning.

Tildelingen for 2016 er basert på Stortingets behandling av Innst. 7 S (2015–2016) til Prop. 1 S (2015–2016) med tilleggsnummer. Forsvarsbudsjettet (hele sektoren) for 2016 er gitt en utgiftsramme på 48 898,262 mill. kroner, og en inntektsramme på 5 837,304 mill. kroner. Budsjettrammen innebærer at forsvarsbudsjettet for 2016 nominelt blir økt med 5 104,396 mill. kroner sammenliknet med saldert budsjett for 2015. Den reell økningen er på 4 121,161 mill. kroner. Herunder tildeles Forsvaret en utgiftsramme på 26 801,733 mill. kroner og en inntektsramme på 1 337,247 mill. kroner, fordelt på kapitler og mellom drift og investeringer som vist i tabellen under. Alle økonomiske størrelser i kapittel 11 er angitt i 2016-kroner der annet ikke eksplisitt fremgår. Tildelingene under er kun Forsvarets tildelinger og viser ikke sektorens totale tildelinger. Eventuelle endringer i gjennomføringsåret fremgår av vedlegg K.

(i 1000 kr)

Kapittel	Post	Utgiftsramme*	Inntektsramme
1720/4720	01	3 842 312	67 066
1725/4725	01	2 009 923	60 682
1725/4725	70	9 408	
1725/4725	71	19 156	
1731/4731	01	5 262 935	65 911
1732/4732	01	3 825 479	54 305
1733/4733	01	4 759 844	183 233
1734/4734	01	1 213 630	6 012
1735	21	1 549 955	
1740/4740	01	1 295 007	76 263
1760	01	130 660	
1760	45	87 660	
4760	48		

1790/4790	01	1 043 933	1 079
1791	01	865 496	802 216
1792/4792	01	621 496	10 296
1795/4795	01	264 839	9 684
4799	86		500
Totalt		26 801 733	1 337 247

Kap. 1732 er i 2016 styrket med blant annet 261,5 mill. kroner til vedlikehold av Sjøforsvaret fartøyklasser. FSJ skal dokumentere anvendelsen av disse midlene, herunder forbruk, prognoser samt fordeling mellom FLO og eksterne aktører. Dokumentasjonen skal inngå i RKR nr. 1, 2 og 3 for 2016.

Kap. 1791 skal øremerke inntil 17 mill. kroner til redningshelikopterprosjektet og støtte Justis- og beredskapsdepartementets prosjekt Nye redningshelikoptre, NAWSAR-H. Merutgifter utover denne rammen på 17 mill. kroner skal dekkes av JD. Videre skal Forsvaret støtte Justis- og beredskapsdepartementet i fremdriften av handlingsplanen «Sea King 2020». Alle merutgifter skal dekkes av JD.

Luftforsvaret skal bedre sin styring og kontroll med egen økonomi og FMS-portefølje. I samarbeid med FLO og Forsvarsmateriell skal planlegging, prognostisering og kontroll med forpliktelser, kostnader og utgifter for materielldrift og særlig FMS-caser bedres. Dette er en forutsetning for Luftforsvarets omstilling og for å opprettholde luftmilitær evne og beredskap.

Forsvaret skal bidra til å tilrettelegge for et flerårig prosjekt ved Institutt for forsvarsstudier med fokus på erfaringer fra og kunnskap om forsvarsomstilling, herunder utviklingen av en tverrsektoriell nasjonal arena for utveksling av erfaringer og institusjonell læring knyttet til omstilling. Forsvarsdepartementets finansiering av dette forskningsprosjektet, 1 857 000 kroner i 2016, skal regnes som eksternfinansiering.

11.4.1 Merinntektsfullmakt

Ifm. Stortingets behandling av Innst. 7 (2015–2016) til Prop. 1 S (2015–2016) med tilleggsnummer har Forsvarsdepartementet fått fullmakt til benytte alle merinntekter til å overskride enhver utgiftsbevilgning under Forsvarsdepartementet med unntak av inntekter fra militære bøter. Forsvaret kan på den bakgrunn planlegge med bruk av merinntekter ved refusjoner og salg av varer og tjenester med motsvarende merutgifter, på postene 01, 15, 16, 17 og 18. I tillegg kan Forsvaret nytte inntekter for dekning av alle utgifter til inntektservervelse – når dette er dokumentert og etter nærmere avtale med FD. Disponering av øvrige reelle merinntekter besluttes av FD. Prognoser for reelle merinntekter skal rapporteres månedlig sammen med regnskapet.

11.4.2 Bestillingsfullmakter

Forsvarsdepartementet gir med dette Forsvaret fullmakt til i 2016 å foreta bestillinger ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gjeldende forpliktelser, inkludert merverdiavgift, ikke overstiger følgende beløp:

Bestillingsfullmakter	Kap.	Post	Mill. kr.
Felles ledelse og kommandoapparat	1720		
Driftsutgifter.....		01	430
Fellesinstitusjoner og utgifter under Forsvarsstaben	1725		
Driftsutgifter.....		01	75
Hæren	1731		
Driftsutgifter.....		01	30
Sjøforsvaret	1732		
Driftsutgifter.....		01	910
Luftforsvaret	1733		
Driftsutgifter.....		01	1 500
Heimevernet	1734		
Driftsutgifter.....		01	65
Forsvarets logistikkorganisasjon	1740		
Driftsutgifter.....		01	545
Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg	1760		
Driftsutgifter.....		01	0
Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, nasjonalfinansiert andel.....		44	0
Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.....		45	0
Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, fellesfinansiert andel		48	0
Kystvakten	1790		
Driftsutgifter.....		01	2 080
Redningshelikoptertjenesten	1791		
Driftsutgifter.....		01	60
Norske styrker i utlandet	1792		
Driftsutgifter.....		01	25
Kulturelle og allmennyttige formål	1795		
Driftsutgifter.....		01	2

Eventuelle endringer i gjennomføringsåret vil fremgå av vedlegg K.

11.4.3 Belastningsfullmakter

Forsvarsdepartementet gir med dette Forsvaret fullmakt til å belaste kap. 1719, post 01, innenfor følgende områder i 2016:

Områder	Intill (mill. kr)
Forsvarsattacheer og militærrådgivere	94,967

Nasjonale militære stillinger i Belgia	89,000
Kapasitetsbygging (bl.a. FSSR)	19,300
FN-relatert virksomhet	0,000

11.5 Sikre forsvarlig forvaltning (I1)

Arbeidet med forsvarlig forvaltning skal videreføres i 2016 – vesentlige merknader fra Riksrevisjonen skal unngås.

Forsvarssjefen skal, med nødvendig støtte fra Forsvarsmateriell, gjennomgå pågående og avsluttede avhendingssaker fra og med 2002 og frem til 2015 for å klarlegge om regelverk og rutiner har vært etterlevd, saksbehandlingen har vært forsvarlig samt belyse eventuelle uregelmessigheter i forbindelse med avhendingen av materiell. Forsvarsdepartementet ber om at gjennomgangen først tar for seg Forsvarets eksport av fartøyer, for så å dekke øvrig avhending av Forsvarets materiell. Status og eventuelle funn skal rapporteres i RKR 1, 2 og 3 for 2016. Ved behov skal det rapporteres utenom de tertialvise rapporteringene.

11.6 Effektivisere virksomheten (I2)

Forsvaret skal iht. forutsetningene i langtidsplanen for planperioden 2013–2016 frigjøre minimum 640 mill. 2012-kroner til høyere prioritert virksomhet gjennom varige effektiviseringstiltak. I budsjettet for 2016 videreføres effektiviseringsarbeidet, og det er budsjettet med at Forsvaret effektiviserer for 105 mill. kroner i 2016. 70 mill. kroner av det opprinnelige kravet for 2016 overføres Forsvarsmateriell i 2016. Effektiviseringsgevinsten disponeres av forsvarssjefen til høyere prioriterte aktiviteter. Avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen i statlig sektor omfatter Forsvaret med 186,474 mill. kroner i 2016, og utgiftsrammen i 2016 reduseres derfor tilsvarende. Forsvarets totale krav til effektivisering vil i 2016 derfor være på 291,474 mill. kroner.

11.6.1 Oppfølging av McKinsey-rapporten

Med henvisning til FDs «Rapport om anbefalinger knyttet til tiltak utarbeidet av Mckinsey & Company Inc» gis Forsvaret i oppdrag å forberede og iverksette følgende tiltak:

- Forsvaret skal implementere en tredelt leveransemodell for HR, med en rendyrking av strategiske, operasjonelle og transaksjonelle oppgaver i tråd med målbildene i HRM i FIF,
- Forsvaret vil få i oppdrag å utrede utviklingen av FIF til et mulig sektorovergripende system, spesielt innenfor lønn, regnskap og HR,
- Forsvaret skal begynne arbeidet med å gjennomføre en sentralisering og profesjonalisering av driftsanskaffelses- og innkjøpsfunksjonene for å sikre og tilrettelegge for gevinstrealisering og effektivisering i 2016,
- som følge av opprettelsen av Forsvarsmateriell og tilhørende endringer i roller, ansvar og myndighet knyttet til materiell-investeringsvirksomheten skal

Forsvaret vurderer sitt samlede ressurs- og kompetansebehov for å sikre effektiv understøttelse av prosessen for fremskaffelse av materielle kapasiteter til forsvarssektoren. Arbeidet skal koordineres med Forsvarsmateriell og status rapporteres i RKR nr. 2 for 2016, og

- innen IKT skal Forsvaret ha særlig oppmerksomhet på gevinstrealisering knyttet til prosjekt P 9271.

11.6.2 Intern og ekstern kommunikasjonsvirksomhet

Forsvaret skal videreføre arbeidet med å effektivisere intern og ekstern kommunikasjonsvirksomhet. Herunder skal digitale løsninger som utgangspunkt benyttes fremfor tradisjonelle trykte publikasjoner.

11.6.3 Renhold

FBs enerett og plikt til å levere renholdstjenester til Forsvaret opphører innen 30. april 2016. Forsvaret gis med samme frist oppdrag om å anskaffe renholdstjenester til hele forsvarssektoren basert på konkurranse i det kommersielle marked, når eventuelle sikkerhets- og beredskapsmessige forhold eller andre hensiktsmessighetsvurderinger ikke tilsier annet. FFIs lokaler på Kjeller holdes utenfor renholdsordningen, med unntak av arealer som allerede vaskes av sivile aktører, og når det er behov for å kjøpe eksterne renholdstjenester på areal som i utgangspunktet vaskes av egne ansatte. Forsvarets veteransenter på Bæreia holdes også utenfor ordningen. Innkjøps- og fagkompetanse for å ivareta renholdstjenester, skal overføres fra Forsvarsbygg til Forsvaret. Det skal etableres en overgangsordning for renholdsansatte født i 1956 eller tidligere med minimum 15 års ansiennitet. De som faller inn under ordningen skal gis tilbud om å fortsette sine arbeidsforhold til Forsvaret. FB og Forsvaret skal iverksette nødvendige prosesser for etableringen av overgangsordningen. De ansattes rettigheter skal ivaretas i samsvar med gjeldende lov og avtaleverk. Etter fratredelse skal stillingene avvikles og det skal ikke foretas reansettelser. Det vises videre til gjennomføringsoppdrag gitt til Forsvarsbygg og Forsvaret den 5. september 2014, samt brev av 17. desember 2014 og 22. mai 2015.

11.6.4 Materiellavhending

Avhending som utføres av Forsvaret vil kun omfatte ødelagt/utslitt materiell. Hele materiell systemer/strukturelementer utrangeres fra Forsvaret og avhendes av Forsvarsmateriell, jf. FDs Retningslinjer for materiellforvaltning

11.7 Videreutvikle forsvarsstrukturen – realisere strukturmål 2016 (I3)

Strukturutviklingen i Forsvaret skal videreføres i tråd med dette IVB LTP, herunder:

Som et ledd i opprettelsen av Forsvarsmateriell

- Støtte Forsvarsmateriell med forvaltningstjenester, jf. punkt 15.8 i dette IVB LTP 2013–2016,

- angi operative behov og krav knyttet til materiellinvesteringer som skal bidra til å styrke den operative evnen, og formidle og ivareta dette i dialog med departementet og Forsvarsmateriell,
- vedlikeholde Forsvarets materiell iht. direktiver og bestemmelser fra Forsvarsmateriell, og
- ferdigstille gjenstående FLer i tråd med vedlegg D. Status rapporteres i RKR nr. 1, 2 og 3 for 2016.

Kap. 1725 Fellesinstitusjoner og –utgifter under Forsvarsstaben

- Forsvarets Personell- og vernepliktssenter (FPVS) skal evalueres iht. FSJ anbefaling av 7. mai 2014. Relevante lokaliseringmuligheter for den effektiviserte og samlede organisasjonen skal vurderes, primært alternative lokasjoner utenfor Oslo som har, eller vil få ledig infrastruktur som følge av annen omstilling i forsvaret. Konkrete kvantitative gevinster i form av årsverksreduksjoner og driftsøkonomi skal beskrives, herunder effekter av implementeringen av P 2813 (HRM i FiF). Evalueringen fremmes departementet 1. oktober 2016,
- videreutvikle og avklare krav mellom Autonomic Logistics Information System (ALIS) og andre nasjonale informasjonssystem (NIS),
- støtte Forsvarets F-35 etablering Site Activation Task Force (SATAF) på ny kampflybase på Ørland, og
- ivareta en helhetlig organisasjonsutvikling, herunder klargjøring av ansvar og roller, knyttet til innfasing og drift av F-35 våpensystem.

Kap. 1731 Hæren

- videreutvikle Brigade Nord med vekt på bedret reaksjonsevne og tilgjengelighet samt videre modernisering og innfasing av nytt/oppgradert hovedmateriell og
- videreutvikle Panserbataljonen og tilhørende støtteavdelinger, herunder øke andelen vervede.

Kap. 1732 Sjøforsvaret

- forberede innfasingen av nytt logistikkfartøy, som planlegges levert innen utgangen av 2016,
- gjennomføre økt vedlikehold på de ulike fartøyklasser, i tråd med økt tildeling til formålet i 2016,
- støtte Luftforsvaret i test og evaluering av NH90-helikoptre, og
- Støtte gjennomføringen av JSM-utviklingen, herunder avsette nødvendig fartøystøtte knyttet til utviklingen av JSM.

Kap. 1733 Luftforsvaret

- støtte FDs arbeid med, og tilrettelegging for, anskaffelsen av inntil 52 F-35 kampfly og tilhørende infrastruktur,
- videreføre arbeidet knyttet til innfasing av F-35, herunder koordinere plan for utfasing av F-16 med Kampflyprogrammet,
- støtte gjennomføringen av JSM-utviklingen, herunder avsette 80 F-16 flytimer knyttet til utviklingen av JSM,

- lede Forsvarets F-35 etablering (Site Activation Task Force/SATAF) på ny kampflybase på Ørland,
- sikre nødvendige organisasjonsmessige tilpasninger for innfasing og understøttelse av F-35,
- etablere initiell kapasitet i Logistics Operations Centre (LOC) innen 1. august 2016,
- starte styrkeproduksjon for bemanning av Norwegian-Italian Reprogramming Lab (NIRL),
- ivareta utdanningsvirksomheten og oppfølgingen av norsk F-35 personell ved Luke AFB og utarbeide planer for kompetanseoverføring nasjonalt,
- følge opp og videreutvikle multinasjonal og nasjonal ytelsesbasert logistikk-løsning for F-35 våpensystem,
- støtte implementeringen av NH90, herunder støtte Forsvarsmateriell i integreringen på kystvakt fartøyer og fregatter, og sørge for tilstrekkelig kompetanse og kapasitet i gjennomføringen,
- legge ned 130 Luftving snarest og innen utgangen av 2016. Restvirksomheten skal underlegges en annen avdeling,
- legge ned 132 Luftving snarest og innen utgangen av 2016. Restaktiviteten underlegges 138 Luftving på Ørland. Flyplassdrift skal overføres til Avinor,
- flytte Luftforsvarets kontroll- og varslings-skole fra Mågerø til Sørreisa snarest og senest innen utgangen av 2016. Redundanskapasitet for kontroll- og varslingsoperasjoner skal etableres midlertidig gjennom å videreutvikle den mobile ACU-enheten,
- tilrettelegge for at flyplassdriften på Bodø lufthavn overføres fra Forsvaret til Avinor AS snarest og innen 1. august 2016 iht. omforent oppdrag gitt til Forsvaret, FB og Avinor 30. september 2014, og
- 332 skvadronen skal flyttes fra Bodø til Ørland snarest og innen utgangen av 2016.
- støtte Justis- og beredskapsdepartementet (JD) i fremdriften av handlingsplanen «Sea King 2020». Alle merutgifter skal dekkes av JD.

Kap. 1740 Forsvarets logistikkorganisasjon

- støtte videreutvikling av multinasjonal og nasjonal ytelsesbasert logistikk-løsning for F-35-våpensystem innen eget ansvarsområde,
- støtte Luftforsvaret i etableringen av logistikkoperasjonssenter (Logistics Operations Centre/LOC) på Ørland innen eget ansvarsområde,
- støtte Forsvarsmateriell og FDs arbeid med, og tilrettelegge for, anskaffelsen av inntil 52 F-35 kampfly og tilhørende infrastruktur innen eget ansvarsområde, og
- forberede drift og operativ bruk av F-35 i Forsvaret innen eget ansvarsområde.

Kap. 1791 Kystvakten

- Legge til rette for omfattende vedlikehold, oppgradering og tilpasning av Nordkappklassen og KV Svalbard for perioden 2015–2018, og
- støtte MFA i implementeringen og Luftforsvaret i test og evaluering av NH90-helikoptre, herunder gjennomføre reelle operasjoner fra fartøy i 2016.

11.7.1 Informasjonsflyt mellom FDs og Forsvarets IKT-systemer på lavgradert nivå

Forsvaret skal legge til rette for sømløs tilgang mellom FISBasis-B og Forsvarsdepartementet lavgraderte nett (FD-BEGRENSET), slik at alle fagapplikasjoner som er tilgjengelig på FISBasis-B gjøres tilgjengelig for autoriserte brukere av FDs lavgraderte nett basert på tjenstlig behov. Dette inkluderer også webapplikasjoner og adresseboksynkronisering.

11.8 Styrke trening og øving (I-4)

Aktivitetskravene til Forsvaret fremgår av vedlegg A. Utover dette skal FSJ i 2016,

- fast stasjonere en ubåt ved Ramsund Orlogsstasjon fra 2016, og gjennomføre om lag 250 seilingsdøgn med ubåt i Nord-Norge,
- øke antall og lengde på tokt med maritime patruljefly,
- prioritere aktivitet i de nordlige havområdene for KV, og
- videreføre aktivitetsnivået med Sea King på om lag samme nivå som i 2015.

11.9 Ledere som mobiliserer til gjennomføring (M1)

- innføre allmenn verneplikt, i tråd med gjennomføringsplanen, og de fem prioriterte fokusområdene,
- Forsvaret skal bistå departementet i arbeidet med revisjonen av forskriftene til forslag om ny lov om verneplikt og tjeneste i Forsvaret, og
- øke kunnskapen og videreutvikle faggrunnlaget om utøvd ledelse i Forsvaret gjennom å videreføre igangsatte aktiviteter fra 2015.

11.10 Riktig kompetanse til rett tid (M2)

- Regjeringens handlingsplan «I tjeneste for Norge» (2011-2013) utløp 31.12.13. Forsvarets tiltak i handlingsplanen, som ikke er gjennomført, skal ferdigstilles i 2016,
- Forsvaret skal lede et samarbeidsforum mellom etatene/direktoratene som har oppgaver i oppfølgingsplanen. Mandat gis av styringsgruppen IDA,
- sikre at personell med sivil kompetanse og spesielle kategorier militært tilsatte, benyttes der stillingen ikke krever militær profesjonskompetanse. Status for arbeidet skal rapporteres i RKR nr. 2 for 2016,
- støtte FD i arbeidet med å utrede mulighetene for et felles arbeidsmarked på tvers av sektoren med særlig vekt på karriereveier og stillingsutlysning. Oppdraget skal løses i samarbeid med øvrige virksomheter i sektoren og ledet av Forsvarsdepartementet,
- følge opp anbefalinger fra Lønnsprosjekt II om forenkling/oppsigelse av særavtaler, jf. pkt. 12.3 i rapporten, med særlig fokus på lederlønnsordninger og fastlønnsordninger,
- forsvarssektoren skal ha en koordinert bemanningsplanlegging for beredskaps- og styrkestrukturen. Forsvaret skal lede og koordinere denne prosessen med sikte på optimal ressursbruk og rett kompetanse på rett sted,

- sikre at Forsvarets utdanningssystem leverer relevant, behovsprøvd, kostnadseffektiv og fleksibel utdanning med tilstrekkelig kvalitet, og
- støtte arrangementskomiteen for Ungdoms-OL på Lillehammer i februar 2016 med seremonielle bidrag. Dette omfatter musikkorps ved åpnings- og avslutningsseremoniene, og hornblåsere og flaggheisere til støtte ved premieseremonier. Detaljer vedrørende seremoniene og deltakelsen tas i dialog mellom arrangøren og Forsvaret.

11.11 Kultur for kontinuerlig forbedring (M3)

- Koordinere og samle Forsvarets HMS-aktiviteter innenfor rammene av system for sikkerhetsstyring,
- videreføre arbeidet med å faktabasere HR-området gjennom å forbedre valg av, og bruk av analyse av HR-data. Oppdraget skal løses i samarbeid med øvrige virksomheter i sektoren og ledes av FFI,
- samle, systematisere og tilgjengeliggjøre erfaringslæring som et ledd i å sikre at Forsvaret har strukturer, verktøy, prosesser og fora for å anvende erfaringer og sikre innsikt fra forskning som grunnlag for beslutninger og ny oppgaveløsning. Videre skal Forsvaret anvende erfaringer og forskning i beslutningsprosesser og evaluere med fokus på effekt, og
- i nært samarbeid med Forsvarsdepartementet, planlegge og gjennomføre Nasjonal veterankonferanse i 2016 og 2017. Konferansen skal oppfylle intensjonen i regjeringens oppfølgingsplan «i tjeneste for Norge». For finansiering av konferansene skal det legges til grunn en kostnadsdeling mellom Forsvarsdepartementet og Forsvaret, i tråd med tidligere praksis.

11.12 Styring og rapportering

Departementets oppfølging i virksomhetsåret baseres hovedsakelig på avviksrapportering. Generelle rapporteringskrav fremgår av kapittel 9.3. Særskilte rapporteringskrav for virksomhetsåret 2015 fremgår av ovenstående. Tidsfrister for 2016 er:

Dato	Innhold	Kommentar
5. februar 2016	Foreløpig forklaring til statsregnskapet for 2015 og begjæring om overføring av midler fra 2015.	
31. mars 2016	Etatsstyringsmøte: RKR nr. 3 og Forsvarets årsrapport for 2016.	Rapporteringsfrist RKR nr. 3 og for Forsvarets årsrapport er 26. februar 2016. Frist for innspill til RNB er 26. februar.
23. juni 2016	Etatsstyringsmøte: Budsjett for 2017.	Frist for FSJs budsjettinnspill for gjennomføringsåret 2017 er 4. mai 2016 kl. 12:00.

30. juni 2016	Etatsstyringsmøte: RKR nr. 1 for 2015.	Rapporteringsfrist RKR nr. 1 er 27. mai 2016.
3. november 2016	Etatsstyringsmøte: RKR nr. 2 for 2016.	Frist for innspill til omgruppering 2015 er 9. september 2016. Rapporteringsfrist RKR nr. 2 er 30. september 2016.
8. desember 2016	Etatsstyringsmøte: PET IVB LTP kap. 10/Plangrunnlag 2018/ Status prognoser 2016 for Forsvarets driftskapitler.	
3. februar 2017	Foreløpig forklaring til statsregnskapet for 2016 og begjæring om overføring av midler fra 2016	
30. mars 2017	Etatsstyringsmøte: RKR nr. 3 og Forsvarets årsrapport for 2016.	Rapporteringsfrist RKR 3 og for Forsvarets årsrapport er 24. februar 2016.

Forsvarets årsrapport

Forsvarets årsrapport for 2016 skal fremsendes departementet som et separat dokument - samtidig med RKR nr. 3. Begge dokument vil bli behandlet i etatsstyringsmøte 31. mars 2016.

12. SPESIELT FOR GJENNOMFØRINGSÅRET (2016) FOR FORSVARSBYGG

Fra punkt 3.2 *Strategisk målbilde IVB LTP* er det utledet et eget målbilde for FBs virksomhet i 2016. Målene er konkretisert i resultatkrav gitt som styringsparametere og eventuelt utdypet i tiltak knyttet til de respektive målene, jf. vedlegg A1 – *Mål- resultat- og risikostyring for FB*. Etatssjefen er ansvarlig for å gjennomføre driften av virksomheten i overensstemmelse med de mål, og oppdrag som er gitt til FB for 2016. Dette kapitlet som er strukturert etter målbildet i vedlegg A1, stiller bevilgninger for 2016 til disposisjon for etaten, jf. tildelingstabell i punkt 12.3 og ivaretar særskilte føringer for 2016.

	Nøktern og verdibevarende forvaltning av forsvarssektorens EBA (L1)	Miljøriktig planlegging, bygging og forvaltning av sektorens EBA (L2)	
	Resultat i henhold til budsjett og kostnadseffektiv drift av virksomheten (Ø1)		
Interne prosesser	Forbedret evne til forsvarlig forvaltning (I1)		
Mennesker, læring og utvikling	Ivaretas av etatssjef		

I tillegg til de hovedmålene som fremgår av målbildet, forutsetter departementet at etatssjefen utfra etatens egne behov utvikler kompletterende mål for styring av virksomheten med tilhørende styringsparametere, tiltak og risikofaktorer.

12.1 Nøktern og verdibevarende forvaltning av forsvarssektorens EBA

12.1.1 Understøttelse av Forsvarets operative evne og beredskap

FB skal støtte Forsvarets operative evne og beredskap i tråd med de krav som til enhver tid stilles gjennom sektorens instruksjoner og retningslinjer innenfor området. FB

skal sørge for at etatens understøttelse av Forsvarets operative evne og beredskap inngår som en integrert del av FBs virksomhetsstyring, risikostyring og internkontroll. FB skal videre sørge for at etablerte systemer legger til rette for at status og risiko innenfor området kan kommuniseres og rapporteres til FD og/eller Forsvaret etter behov.

12.1.2 Beredskap og samfunnssikkerhet

Arbeidet med å oppdatere beredskapsplaner og gjennomføre relevante beredskapsforberedelser skal videreføres med grunnlag i definert ansvar, eksisterende risikobilde og milepælsplan, slik at etaten får en fullt ut tilfredsstillende beredskap. FB skal være en aktiv deltaker i beredskapsøvelser. Det skal gis prioritet til aktivitet som støtter nasjonal og alliert operativ planlegging. FB skal støtte sivile myndigheters arbeid innenfor samfunnssikkerhet med vekt på beskyttelse av eiendom, bygg og anlegg. FB skal delta i relevante fora for slikt samarbeid.

12.1.3 Objektsikring

FB skal etter oppdrag støtte Forsvaret i arbeidet med å lage en helhetlig oversikt over status for beskyttelsestiltak, samt etter oppdrag implementere og/eller bidra til å implementere tiltak for deres skjermingsverdige objekter.

12.1.4 Støtte til Justis- og beredskapsdepartementet

FB skal støtte Justis- og beredskapsdepartementet i planlegging og gjennomføring av tiltak for å etablere EBA til nye redningshelikoptre. Alle kostnader skal dekkes av Justis- og beredskapsdepartementet. Leveransene til forsvarssektoren skal ikke reduseres som følge av slik støtte.

FB skal støtte Justis- og beredskapsdepartementet med tilrettelegging for asylmottak i Vestleiren, på Høybuktnoen i Finnmark, jf. oppdrag og føringer fra FD av 13. oktober 2015, samt ytterligere utredningsoppdrag av 17. november 2015.

12.1.5 Arealutvikling

Status og prognose for arealutvikling (totalt for forsvarssektoren og arealer som er utrangert og skal avhendes) skal rapporteres i RKR.

12.1.6 Universell utforming

FB skal ha oversikt over status knyttet til universell utforming i eksisterende bygningsmasse, slik at FD på kort varsel, og ved behov kan innhente informasjon.

12.1.7 Renholdstjenester

Forsvaret og FB er gitt i oppdrag å iverksette nødvendige prosesser og utredninger slik at FBs enerett og plikt til å levere renholdstjenester til Forsvaret opphører snarest, og senest innen 30. april 2016. Forsvaret gis med samme frist oppdrag om å anskaffe renholdstjenester basert på konkurranse i det kommersielle marked, når eventuelle sikkerhets- og beredskapsmessige forhold eller hensiktsmessighetsvurderinger ikke tilsier annet. Som en del av prosessen skal nødvendig innkjøps- og fagkompetanse for å

ivareta dette, overføres fra FB til Forsvaret. Det vises videre til gjennomføringsoppdrag gitt til FB og Forsvarsstaben den 5. september 2014, samt brev av 17. desember 2014.

12.2 Miljøriktig planlegging, bygging, og forvaltning av forsvarssektorens EBA

12.2.1 Klima- og miljøtiltak

Det er en målsetting at bruk av fossil olje til grunnlast skal være faset ut innen utgangen av 2018, jf. SP L2.2. På grunn av begrensede budsjettmidler for gjennomføring av nødvendige tiltak, skal FB prioritere utfasing av anlegg som gir best effekt innenfor tilgjengelige rammer. Det skal utarbeides årlig statusrapport for utfasing av fossil olje som grunnlast i RKR 3, som for tidligere år. FB skal ha en plan for gjennomføring av tiltak som kan igangsettes ved endring av forutsetninger.

FB skal etablere og forbedre miljøstasjoner mest mulig kostnadseffektivt iht. tilgjengelige rammer i PP EBA 2016-2024, jf. SP L2.3 Avfallshåndtering.

Miljø- og eksplosivrydding av Hjerkinns skytefelt og andre utrangerte skytefelt hvor rydding er påbegynt skal prioriteres før igangsetting av nye miljøoppryddingstiltak.

12.3 Resultat i henhold til budsjett og kostnadseffektiv drift av virksomheten

Etatsjefen har ansvaret for at samlet aktivitet i etaten kontinuerlig tilpasses tildelte budsjettrammer og understøtter vedtatt forsvarsstruktur, i denne rekkefølge. FBs andel av forsvarssektorens utgifts- og inntektsramme fremgår under. Eventuelle endringer i gjennomføringsåret fremgår av vedlegg K. For 2016 skal følgende økonomisk tildeling legges til grunn:

12.3.1 Kapittel 1710

For 2016 tildeles FB en total utgiftsramme på kr 5 286,636 mill. kroner over kapittel 1710, fordelt på postene 01, 45, 46 og 47. Budsjettet baserer seg på en inntektsramme på 4 387, 092 mill. kroner på kapittel 4710, post 01 og 47.

FB tildeles følgende midler i 2016 (beløp i hele 1 000 kroner):

Post	Aktivitet	Utgiftsramme
	Utgifter etter leiemodellen	2 472 992
	Oppdragsfinansierte aktiviteter	225 968
	Bevilgningsfinansierte aktiviteter, hensyntatt effektiviseringskrav	266 532
01	Sum driftsutgifter innenfor forsvarssektoren	2 965 492
	Andre oppdragsutgifter	410 745
	Driftsutgifter NFV	81 503
01	Sum driftsutgifter utenfor forsvarssektoren	492 248
01	Driftsutgifter totalt	3 457 740
45	Innredning	300 592
46	Komponentutskifting	56 279
47	Nybygg og nyanlegg	1 472 025
	Sum kapittel 1710	5 286 636

12.3.1.1 Post 01

FBs driftsutgifter på post 01 er i saldert budsjett 2016 gitt en samlet utgiftsramme på 3 457,740 mill. kroner. Utgiftsrammen forutsetter en samlet inntekt tilsvarende 4 287,229 mill. kroner på kapittel 4710, post 01.

Utgifter relatert til husleiemodellen:

FBs utgifter for å ivareta sektorens eiendommer, bygninger og anlegg er budsjettet med 2 472,992 mill. kroner knyttet til aktivitetene:

- Leiekostnader (FDVU).
- Forsyning-/driftsutgifter.
- Renholdstjenester.
- Tilleggs-/vertskapstjenester.
- Brukerdefinert utvikling.

Utgiftene forutsetter en tilsvarende inntekt på kapittel 4710, post 01 fra leietakerne. Oppdragsfinansierte aktiviteter:

Det er for 2016 budsjettet med utgifter på 225,968 mill. kroner til:

- NATO investeringsoppdrag som utføres for Forsvaret.
- Forvaltningsoppdrag som utføres for departementet.
- FoU-oppdrag som utføres for departementet.
- Energiledelsesprogrammet.
- Andre tjenester som FB yter til mottakere i forsvarssektoren.

Budsjetterte utgifter for aktivitetene forutsetter tilsvarende inntekter på kapittel 4710, post 01.

Bevilgningsfinansierte aktiviteter:

Det er for 2016 budsjettet med totalt 287,789 mill. kroner til følgende bevilgningsfinansierte aktiviteter:

- Lønnsutgifter for avhendingsfunksjonen.
- Miljøopprydding (86,069 mill. kroner).
- Tilskudd til nasjonale festningsverk.
- Eierstyrt planlegging samt oppfølging av flyplassaker og arbeid med beredskap, beskyttelse og sikring.
- Ekstra pensjonsforpliktelser som ikke er kompensert (55,000 mill. kroner).
- Grunnfinansiering av investeringsvirksomheten.

Det er en grunnleggende forutsetning for oppfyllelse av langtidsplanen at sektoren lykkes med å omdisponere midler fra lavere til høyere prioritert virksomhet.

Bevilgningen forutsetter at FB frigjør 19,45 mill. kroner i tråd med statens krav om avbyråkratisering og effektivisering, samt 12,500 mill. kroner i tråd med sektorens krav om interneffektivisering. 2,500 mill. kroner av sektorkravet om interneffektivisering kan reallokeres internt i etaten.

11,257 mill. kroner av kravet om avbyråkratisering og effektivisering samt netto krav til interneffektivisering etter reallokering internt i etaten på 10,000 mill. kroner skal salderes mot de bevilgningsfinansierte aktivitetene. Netto disponibelt for bevilgningsfinansierte aktiviteter blir etter dette 266,532 mill. kroner.

Driftsutgifter utenfor forsvarssektoren:

Det er budsjettert med 492,248 mill. kroner til driftsutgifter utenfor forsvarssektoren. 81,503 mill. kroner er knyttet til driftsutgifter for de nasjonale festningsverkene. Videre er det budsjettert med 10,745 mill. kroner til andre oppdragsutgifter utenfor forsvarssektoren.

Utgiftsrammen forutsetter en tilsvarende inntekt på kapittel 4710, post 01.

12.3.1.2 Post 45

Posten er en bevilgning til planlegging og gjennomføring av anskaffelser av innredning i nybygg og omfatter møbler, utstyr og lager- og verkstedutrustning. Posten er i saldert budsjett 2016 gitt en utgiftsramme på 300,592 mill. kroner til dette formålet.

12.3.1.3 Post 46

Dette er en utgiftsbevilgning til planmessig komponentutskiftinger i den ordinære eiendomsporteføljen. Posten er i saldert budsjett 2016 gitt en utgiftsramme på 56,279 mill. kroner for 2016.

12.3.1.4 Post 47

Utgiftspost 47 er en brutto utgiftsbevilgning til investeringsformål. Posten er i saldert budsjett 2016 gitt en utgiftsramme på 1 472,025 mill. kroner.

12.3.2 Kapittel 4710

FB tildeles følgende inntektskrav for 2016 (beløp i hele 1 000 kroner):

Post	Aktivitet	Utgiftsramme
	Kapitalelement	1 096 021
	Inntekter etter leiemodellen	2 472 992
	Oppdragsfinansierte aktiviteter	225 968
01	Sum driftsinntekter innenfor forsvarssektoren	3 794 981
	Andre oppdragsinntekter	410 745
	Driftsinntekter NFV	81 503
01	Sum driftsinntekter utenfor forsvarssektoren	492 248
01	Driftsinntekter totalt	4 287 229
47	Salg av eiendom, bygg og anlegg	99 863
	Sum kapittel 4710	4 387 092

12.3.2.1 Post 01

FBs driftsutgifter på kapittel 1710, post 01 forutsetter samlede driftsinntekter på totalt 4 287,229 mill. kroner.

12.3.2.2 Post 47

Inntektspost 47 er inntekter fra salg av eiendom fratrukket utgiftene, jf. fullmaktene i punkt 12.3.5. Det er budsjettert med en netto inntekt på 99,863 mill. kroner for 2015, og FB skal gjennom budsjettåret sørge for at det ikke forpliktes utgifter som kan redusere

muligheten for å oppfylle dette netto inntektskravet. En eventuell mindreinntekt vil kunne medføre korresponderende endringer i utgiftsbevilgningene. Eventuelle merinntekter disponeres av departementet.

12.3.3 Kapittel 1761

12.3.3.1 Post 47

Utgiftspost 47 er opprettet med bevilgninger knyttet til nye kampfly med baseløsning. I saldert budsjett 2016 er posten gitt en utgiftsramme på 1 440,635 mill. kroner til dette formålet.

12.3.4 Økonomiske rammer og forutsetninger for FBs tildeling

Ved behov skal kostnadsreduserende tiltak iverksettes innenfor eget ansvarsområde. Hvis etatssjefen gjennom budsjettåret likevel finner det nødvendig å anmode om nye eller endrede rammer innenfor deler av sitt ansvarsområde, skal slike anmodninger alltid understøttes med alternative inndekningsmåter, med tilhørende konsekvensbeskrivelser. Forslag til tiltak utenfor etatssjefens fullmakter fremmes FD for godkjenning.

Pensjonsforpliktelser utover det FB får kompensert budsjettmessig, og som er drevet av ikke-kompensert lønnsøkning, skal ikke ramme vedlikehold og heller ikke brukerne på andre måter. Slike lønns- og pensjonsøkninger må i tilfelle dekkes ved innsparinger innenfor FBs eget internbudsjett (reiser, kurs, representasjon, etc.).

12.3.5 Fullmakter

12.3.5.1 Merinntektsfullmakt

FB kan bruke merinntekter ved salg av varer og tjenester (kapittel 4710, post 01) med tilsvarende merutgifter på kapittel 1710, post 01. Fullmakten omfatter ikke merinntekter fra avskrivninger (kapitalelementet i leien). Disponering av øvrige merinntekter skal besluttes i samråd med FD. Disponering av eventuelle merinntekter fra utleie til sivile leietakere (de nasjonale festningsverkene unntatt) som overstiger samsvarende merutgifter, skal avklares med FD i det enkelte tilfelle.

12.3.5.2 Nettobudsjettering av salgsomkostninger

For 2016 kan FB trekke salgsomkostninger ved salg av fast eiendom fra salgsinntekter før det overskytende inntektsføres under kapittel 4710, post 47 *Salg av eiendom*. Tilsvarende kan FB for 2016 også benytte salgsinntekter til forberedelser til fremtidig avhending, herunder miljøkartlegging, knyttet til vedtatte strukturendringer i forsvaret.

12.3.5.3 Fullmakter vedrørende avhending av fast eiendom

FB kan for 2016:

- Avhende fast eiendom, uansett verdi, til markedspris når det ikke foreligger annet statlig behov for eiendommen. Eiendommene skal normalt legges ut for salg i markedet, men kan selges direkte til fylkeskommuner eller kommuner til markedspris, innenfor EØS-avtalens bestemmelser. Dersom eien-

dommene er aktuelle for friluft- eller kulturformål, kan de selges på samme vilkår til Statskog SF hvis ikke fylkeskommuner eller kommuner ønsker å kjøpe eiendommene. Likeledes kan eiendommer som er nødvendige for å oppfylle samfunnets målsetting om å opprettholde en selvfinansiert sivil luftfart, selges direkte til Avinor AS. Dette gjelder følgende eiendoms kategorier:

- Rullebaner, taksebaner med tilhørende sikkerhetsområder, flyoppstillingsplasser og andre arealer og infrastruktur for flyoperasjoner.
- Terminal innrettet mot det service- og tjenestebehov som forbrukere og myndigheter har bruk for.
- Områder for kollektiv og privat tilbringertjeneste.
- Kontorer og lignende.
- Eiendommer for fremtidig utbygging.
- Avhende fast eiendom til en verdi av inntil 100 000 kr vederlagsfritt eller til underpris. Slike saker skal forelegges departementet.

Det presiseres at FB skal fremsende saker som synes å ha politisk karakter, og saker som er av særlig viktighet eller prinsipiell betydning, jf. FDs retningslinjer for tjenestefeltet eiendom, bygg og anlegg (FDREBA) punkt 2.2.2.

12.3.5.4 Investeringsfullmakter

FB kan for 2016:

- Starte opp byggeprosjekter iht. godkjenning gitt for enkeltprosjekter.
- Nytte bevilgningen på kapittel 1710, postene 45, 46 og 47 på godkjente prosjekter som ligger i planene for større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, komponentutskifting samt nybygg og nyanlegg og 1761 post 47 nybygg og nyanlegg.
- Planlegge og prosjektere byggeprosjekter iht. planene frem til godkjenning er gitt med en samlet utgift tilsvarende 5 % av bevilgningen på kapittel 1710, postene 45, 46 og 47. For kapittel 1761, post 47 kan inntil 10 % av bevilgningen i 2016 benyttes til tilsvarende planleggings- og prosjekteringsoppgaver.
- Inkludere gjennomføringskostnader i investeringsprosjektene på kapittel 1710, postene 45, 46 og 47, samt kapittel 1761 post 47

12.3.6 Innføring av statlige regnskapsstandarder

Fra og med 2016 skal FB benytte de anbefalte statlige regnskapsstandarder (SRS), jf. rundskriv R-114 «Fastsettelse og bruk av de anbefalte statlige regnskapsstandardene i virksomhetsregnskapet».

12.3.7 Oppfølging av effektiviseringstiltak basert på McKinsey-rapporten

12.3.7.1 Boliger

I tråd med «Rapport om anbefalinger knyttet til tiltak utarbeidet av McKinsey & Company Inc» av 18. juni 2015, jf. rapportens punkt 10.4.1, tiltak a, vil FD utrede nærmere hvorvidt det bør tas grep for å redusere sektorens boligportefølje. Som et ledd

i å etablere det nødvendige beslutningsgrunnlaget for FD, samt forberede et mulig fremtidig gevinstuttak, skal FB lage en konsekvensanalyse for nedskalering av boligporteføljen. For analysen skal FB legge til grunn en fasevis nedskalering av den eide porteføljen fra dagens nivå til et nivå der sektoren kun eier egne boliger i områder uten et eksisterende leiemarked. FB bes utrede ulike scenarioer som både synliggjør fremtidig inntektspotensial og potensial for sparte drifts- og investeringskostnader. Planen skal detaljere ut hvilke geografiske områder som bør prioriteres først, og hvor stor andel av den potensielle nedskaleringen som bør iverksettes det enkelte år fra og med 2017 i en detaljert gevinstrealiseringsplan. Rapportering i RKR 1 2016.

12.3.7.2 Driftsoptimalisering

FB skal iverksette forbedringsprosjekt som angitt i «Rapport om anbefalinger knyttet til tiltak utarbeidet av McKinsey & Company Inc» av 18. juni 2015, jf. rapportens punkt 10.4.3, tiltak c, «Redusere driftskostnader gjennom å innføre beste praksis arbeidsmetodikk innen FBs ulike markedsområder». Rapportering i RKR. FB skal utarbeide gevinstrealiseringsplan for driftsoptimaliseringsprosjektet samt for FBs effektiviseringsprogram MOT 2020. Planen skal fremsendes som vedlegg til RKR 3 2015, med videre statusrapportering i RKR.

12.3.8 Status og prognose på budsjettildelingene

FB skal ha oversikt over status og prognose for alle tildelinger, herunder hvor mye av bevilgningen som er forpliktet/kontraktsfestet, slik at FD på kort varsel, og ved behov kan innhente informasjon.

12.4 Forbedret evne til forsvarlig forvaltning

Se øvrige føringer i IVB LTP med vedlegg.

12.5 Etatens egne mål innenfor M-området

FB skal bidra til en mer moderne kompetanseorganisasjon ved å gjennomføre sektorfelles og etatsvise tiltak. Herunder skal FB i 2016:

- Videreføre arbeidet med å kartlegge hvilke kompetanseområder som er viktigst for FBs leveranser i fremtiden, og hva kompetansegapet er for disse kompetanseområdene i et kort og langt perspektiv. Dette er en del av implementeringen av strategisk kompetanseledelse som alle virksomheter i sektoren skal gjennomføre. Status i kartleggingen skal rapporteres i RKR 2 og 3.
- Utrede mulighetene for et felles arbeidsmarked på tvers i sektoren med særlig vekt på karriereveier og stillingsutlysning. Oppdraget skal løses i samarbeid med øvrige virksomheter i sektoren, ledet av FD.
- Videreføre arbeidet med å fakta-basere HR-området gjennom å forbedre valg av, bruk av og analyse av HR-data. Oppdraget skal løses i samarbeid med øvrige virksomheter i sektoren, ledet av FFI.

12.6 Styring og rapportering

12.6.1 For 2016 skal følgende rapporterings- og leveransefrister legges til grunn:

ESM	FBs leveranse	FBs leveransefrist	Merknad
	Forklaring til statsregnskapet	Fredag 5. feb. 2016	
	Overføring av midler fra 2015	Fredag 5. feb. 2016	
	Innspill til revidert nasjonalbudsjett	Fredag 12. feb. 2016	
ESM 1	RKR 3 2015	Fredag 26. feb. 2016	ESM onsdag 6. april 2016 behandler: - RKR3 for 2015 - Årsrapport 2015
	Årsrapport 2015	Fredag 26. feb. 2016	
ESM 2	RKR 1 2016	Onsdag 1. juni 2016	ESM onsdag 22. juni 2016 behandler: - RKR 1 for 1. jan.- 30. apr. - Budsjettforslag 2017
	Budsjettinnspill 2017	Onsdag 4. mai 2016 (kl. 1200)	
ESM 3	RKR 2 2016	Fredag 7. okt. 2016	ESM onsdag 26. okt. 2016 behandler: - RKR2 for 1. jan. - 31. aug. - Omgruppering 2016
	Omgruppering 2016	Fredag 9. sep. 2016	
	Innspill til Plangrunnlag 2018	Fredag 14. okt. 2016	
ESM 4			ESM onsdag 14. des. 2016 behandler: - FBs iverksettelsesbrev for 2017
	Forklaring til statsregnskapet	Fredag 3. feb. 2017	
	Overføring av midler fra 2016	Fredag 3. feb. 2017	
	Innspill til revidert nasjonalbudsjett	Fredag 10. feb. 2017	
ESM 1 (2017)	RKR 3 2016	Fredag 24. feb. 2017	ESM onsdag 5. april 2017 behandler: - RKR3 for 2016 - Årsrapport 2016
	Årsrapport 2016	Fredag 24. feb. 2017	

12.6.2 Særskilte krav til RKR for Forsvarsbygg

FB skal som en del av RKR-rapportene fremsende rapport på fremdrift knyttet til kapittel 1710 post 45, 46 og 47, samt kapittel 1761 post 47 med prognoser for årsresultat. Større avvik i fremdrift og/eller kostnad på enkeltprosjekter skal beskrives nærmere i

fremdriftsrapporten sammen med en konsekvensvurdering og en redegjørelse for korrektive tiltak. FB skal rapportere forbruk av planleggings- og prosjekteringsutgifter iht. investeringsfullmakt.

12.6.3 Særskilte krav til RKR 3 for Forsvarsbygg

FB skal i RKR3 dokumentere og rapportere iverksatte komponentutskiftinger samt tilhørende effekt, herunder også frigjorte midler over driftskapitlet.

FB skal videre i RKR 3 rapportere en utvidet analyse av tilstandsregistrering basert på Norsk standard 3424, aggregert fra byggnivå til samlet portefølje, inkl. festningsverkene.

12.6.4 Månedssrapportering

FB skal utarbeide og fremsende månedsrapport pr. utgangen av hver måned, innen den 15. i påfølgende måned. Dette gjelder dog ikke for månedene april, august og desember hvor rapporteringstemaene skal inngå som en del av RKR. Videre skal rapportering for månedene januar og juni inngå i rapportene for henholdsvis februar og juli

Ut over det som fremgår av de to første avsnittene i punkt 9.3.1.3 skal månedsrapport også inneholde:

- Status og prognose for nasjonalfinansierte EBA-investeringer ift. bevilgningen, inkludert hvor mye av bevilgningen som er forpliktet/kontraktsfestet.

Kommentarer skal knyttes til avvik i produksjon eller prognoser.

12.6.5 Budsjettprosessen

Budsjettprosessen er regulert i punkt 9.4 – *Budsjettering og budsjettprosessen*.

FB har et særlig ansvar for å initiere tilstrekkelige prosesser mot de øvrige etatene i sektoren som sikrer at etatenes budsjettinnspill innenfor EBA-området er avstemt og omforent.

Etatsjefen skal uten opphold informere Forsvaret, de øvrige etatene og FD om endrede prognoser for husleieberegninger, herunder spesielt dersom avskrivningselementet i husleien settes på et annet nivå i løpet av året enn det budsjettet opprinnelig er basert på.

Ved fremsending av innspill til omgruppering, eller andre endringer i gjennomføringsåret, skal FB alltid fremlegge rangerte alternativer for inndekning innenfor helheten av egne budsjetttrammer, med tilhørende konsekvensbeskrivelser for de ulike alternativene.

13. SPESIELT FOR GJENNOMFØRINGSÅRET FOR NASJONAL SIKKERHETSMYNDIGHET

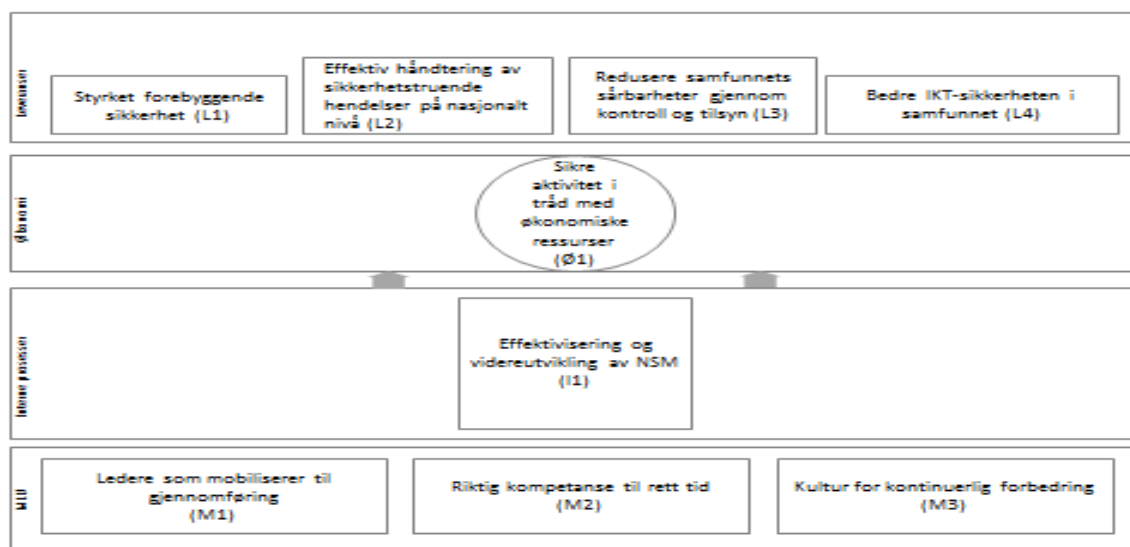
13.1 Hovedprioriteringer i 2016

Direktør NSM skal i 2016 særlig prioritere:

- videreutvikling av det nasjonale fagmiljøet for IKT-sikkerhet
- evnen til å avdekke, varsle og koordinere håndteringen av alvorlige dataangrep
- personellsikkerhet, slik at saksbehandlingstiden for sikkerhetsklareringer fortsetter å gå ned
- rådgivning og veiledning, særlig innen objektsikkerhet
- høy tilsyns- og kontrollaktivitet, inkludert inntrengingstesting og tekniske sikkerhetsundersøkelser
- videreutvikling av kompetansemiljøene innen forebyggende sikkerhetsarbeid

Det forventes at NSM er proaktive innenfor sitt ansvarsområde og følger opp avvik som avdekkes, for å bidra til å bedre sikkerhetstilstanden.

13.2 Målbildet og oppdrag for 2016

Direktør NSM er ansvarlig for å nå målene som er gitt i målbildet for NSMs virksomhet for perioden 2013–2016. NSM skal planlegge, prioritere og gjennomføre NSMs aktivitet innenfor gitte rammer, slik at de fastsatte målene nås.

De enkelte strategiske mål i målbildet har underliggende styringsparametere og tiltak, jf. vedlegg A2. Styringsparameterne skal være en indikator på overordnet måloppnåelse og gi svar på om deler av målet er nådd eller om NSM er på vei til å nå målet. Tiltakene i målbildet til NSM er å anse som oppdrag som skal iverksettes av NSM. Målbildet ivaretar NSMs oppgaveløsning både i sivil sektor og forsvarssektoren. NSM skal derfor

rapportere på aktiviteter rettet mot henholdsvis sivil sektor og forsvarssektoren der dette er hensiktsmessig.

I dette kapitlet gis NSM i tillegg særskilte oppdrag for 2016, knyttet til flere av de strategiske målene.

13.2.1 Styrket forebyggende sikkerhet (L1)

Risiko 2017

Det skal utarbeides en rapport om risikobildet for 2017. Rapporten skal inneholde anbefalinger om sårbarhetsreducerende tiltak. Detaljer om innhold og avgrensninger avklares løpende i oppdragsdialog. Risiko 2017 skal oversendes FD og JD innen 1. desember 2016. Det vises også til pkt. 9.3.4.2.

Videreutvikling og drift av sikker mobiltelefoni

NSM har driftsansvar for lavgradert mobiltelefoni. Dette innebærer et ansvar for å foreta nødvendige oppgraderinger. NSM skal støtte Forsvaret i utarbeidelsen av en fremskaffelsesløsning for prosjekt *Neste generasjon sikker mobilkommunikasjon*.

NSM skal støtte prosessen for anskaffelse av høygradert mobil ved å utarbeide nødvendige beslutningsgrunnlag. NSM skal være forberedt på å være gjennomføringsansvarlig (GA) og prosjektansvarlig (PA) for prosjektet.

Forskning og utvikling (FoU) og investeringer

NSM skal utarbeide forslag til FoU- og investeringsprosjekter som godkjennes av Prosjektrådet for investeringer og FoU i NSM. Prosjektrådet skal ha overordnet styring og kontroll med gjennomføring av investerings- og FoU-prosjekter hos NSM, herunder godkjenne slike prosjekter. Gjennomføring og avslutning av godkjente FoU- og investeringsprosjekter skal rapporteres i RKR 1, RKR 2 og RKR 3/Årsrapport.

Tidsplan for prosjektrådsmøtene i 2016 er:

29. februar

19. mai

27. oktober

FD ga i 2013 ut en overordnet FoU-strategi for forsvarssektoren. I henhold til denne strategien skal FFI, FB, FSAN og NSM legge frem prosjektidéer til orientering i Forsvarets forskningsforum (F3). NSMs FoU-prosjekter godkjennes av prosjektrådet. Når FoU-prosjekter er avsluttet, skal resultater rapporteres i F3. F3 gjennomføres tre ganger i året, og NSM skal også delta når etaten ikke har egne FoU-prosjektidéer eller resultater som legges frem.

13.2.2 Effektiv håndtering av sikkerhetstruende hendelser på nasjonalt nivå (L2)

Ingen særskilte oppdrag for 2016 ut over målbildet, jf vedlegg A 2.

13.2.3 Redusere samfunnets sårbarheter gjennom kontroll og tilsyn (L3)

Ingen særskilte oppdrag for 2016 ut over målbildet, jf vedlegg A 2.

13.2.4 Bedre IKT-sikkerheten i samfunnet (L4)

Rapportering om IKT-risikobildet

NSM skal utarbeide et helhetlig nasjonalt risikobilde, og identifisere og foreslå nasjonale tiltak og krav på området. Detaljer om innhold og avgrensninger avklares løpende i oppdragsdialog. Rapporten skal oversendes FD og JD innen 30. september 2016.

13.2.5 Sikre aktivitet i tråd med økonomiske ressurser (Ø1)

Økonomisk tildeling og rammer 2016

NSMs andel av forsvarssektorens utgiftsramme i 2016 er 253,9 mill. kroner. NSMs andel av inntektsrammen er 9.2 mill. kroner.

Alle økonomiske størrelser i kapittel 12 er angitt i 2016-kroner der annet ikke eksplisitt fremgår. Eventuelle endringer i gjennomføringsåret vil fremgå av vedlegg K.

NSM tildeles følgende i 2016:

Kapittel	Post	Utgiftsramme	Inntektsramme	Merknad
1723/4723	01	224 962	9 196	
1760	01	4 631		Sikkerhetsgodkjenning av informasjonssystemer
1760	01	1 737		FoU og investeringer
1760	45	22 556		FoU og investeringer
Totalt		253 896	9 182	

Tildelingen under kapittel 1760 kan kun forpliktes innenfor inneværende budsjettår. Ved behov for bestillingsfullmakter må disse fremmes FD.

Ifm. Stortingets behandling av Innst. 7 S (2015–2016) til Prop. 1 S (2015–2016) har FD fått fullmakt til benytte alle merinntekter til å overskride enhver utgiftsbevilgning under FD med unntak av inntekter fra militære bøter. NSM kan på den bakgrunn planlegge med bruk av merinntekter ved refusjoner og salg av varer og tjenester med motsvarende merutgifter, på post 01. I tillegg kan NSM nytte inntekter for dekning av

alle utgifter til inntektservervelse – når dette er dokumentert og etter nærmere avtale med FD. Disponering av øvrige reelle merinntekter besluttes av FD.

Dersom NSM påtar seg å utføre tjenester for andre virksomheter ut over det som er fastsatt i IVB LTP, skal bruker som klar hovedregel betale for tjenesten, og disse tjenestene skal ikke gå på bekostning av oppdrag gitt i IVB. Hvis NSM selv skal foreslå nye tiltak i budsjettåret, skal finansieringsform være utredet på forhånd. Som utgangspunkt skal brukerne av tiltaket stå for finansiering.

Sikkerhetsgodkjenning av informasjonssystemer

Til dekning av NSMs kostnader knyttet til sikkerhetsgodkjenning av graderte informasjonssystemer i Forsvarets prosjekter, tildeles NSM 4.635 mill. kroner over kapittel 1760, post 01, jf. pkt 12.2.5. For dokumenterte utgifter knyttet til sikkerhetsgodkjenning som går ut over denne grunnfinansieringen, skal NSM fakturere Forsvaret. Sikkerhetsgodkjenning av informasjonssystemer for etater og virksomheter utenfor forsvarssektoren, skal i sin helhet brukerfinansieres.

Ved bruk av midlertidig sikkerhetsgodkjenning/brukstillatelser for sikkerhetsgraderte informasjons- og kommunikasjonssystemer i Forsvaret, skal FD konsulteres før eventuell godkjenning gis.

NSM skal innen 31. august 2016 evaluere størrelsen på gebyret for finansiering av sikkerhetsgodkjenning av informasjonssystemer for sivile aktører. Resultatet av evalueringen skal rapporteres i RKR 2.

13.2.6 Effektivisering og videreutvikling av NSM (I1)

Effektivisering

For overordnet omtale av gevinstrealisering vises det til pkt. 3.5 Økonomi.

Ut over avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform påligger det NSM et årlig effektiviseringskrav på 0,5 % av bevilgningen. Dette utgjør i 2016 1.0 mill. kroner i varige effektiviseringstiltak, jf. pkt. 3.5.2.2 Effektivisering. Det legges til grunn at disse frigjorte midlene beholdes på kapittel 1723 og omfordeles til prioriterte områder.

Saksbehandlingstid sikkerhetsklareringer

NSM skal, innenfor gjeldende rammer, prioritere arbeidet med sikkerhetsklareringer slik at saksbehandlingstiden reduseres for å sikre bemanning i tråd med sektorens behov. Status rapporteres i RKR 1, 2 og 3.

Legge til rette for ny innretning for renholdstjenester

Forsvaret skal fra 1. mai 2016 anskaffe renholdstjenester for hele forsvarssektoren. NSM gis i oppdrag å gå i dialog med Forsvaret for å avklare praktiske forhold tilknyttet ny innretning på renholdstjenester i forsvarssektoren. Det vises til brev av 22. mai 2015.

13.2.7 Ledere som mobiliserer til gjennomføring (M1)

Ingen særskilte oppdrag for 2016 ut over målbildet, jf vedlegg A 2.

13.2.8 Riktig kompetanse til rett tid (M2)

Arbeidet med å kartlegge kompetanseområder som er viktigst for NSMs leveranser i fremtiden, og hva gapet er for disse kompetanseområdene i et kort og langt perspektiv, skal videreføres (fra tidligere vedlegg F).

Mulighetene for et felles arbeidsmarked på tvers i sektoren, med særlig vekt på karriereveier og stillingsutlysning, skal utredes. Oppdraget skal løses i samarbeid med øvrige virksomheter i sektoren, ledet av FD.

13.2.9 Kultur for kontinuerlig forbedring (M3)

Arbeidet med å faktabasere HR-området gjennom å forbedre valg av og bruk av analyse av HR-data skal videreføres. Oppdraget skal løses i samarbeid med øvrige virksomheter i sektoren og ledes av FFI.

13.2.10 Andre oppdrag

Det forutsettes at NSM skal bidra med ressurser og/eller innspill i relevante og løpende prosesser hvor det er naturlig at NSM er en bidragsyter.

Gi faglig råd og veiledning i forbindelse med ny langtidsplan for forsvarssektoren og kommende samfunnssikkerhetsmelding

NSM skal i 2016 gi innspill til departementene i forbindelse med arbeidet med ny langtidsplan for forsvarssektoren og ny melding om samfunnssikkerhet.

13.4 Styring og rapportering

Departementets oppfølging i virksomhetsåret baseres hovedsakelig på avviksrapporing. Generelle rapporteringskrav fremgår av kapittel 9.3. Særskilte rapporteringskrav for virksomhetsåret 2016 fremgår av ovenstående. Tidsfrister for 2016 er:

Dato	Innhold	Kommentar
4. april 2016	ESM 1: Regnskap 2015, Årsrapport og RKR 3 2015 Strategiseminar	Frist for forklaringer til statsregnskapet 2015 og evt. søknad om overføring av ubrukte midler fra 2015 er 25. januar 2016 Årsrapport 2015 og RKR 3 2015 - Rapporteringsperiode 1. januar - 31. desember 2015. Frist 19. februar 2016 Frist for innspill til RNB er 12.

		februar 2016
15. juni 2016	ESM 2: RKR 1 2016, Budsjett 2017	RKR 1 2016- Rapporteringsperiode 1. januar – 30. april 2016, frist 20. mai 2016 Frist for NSMs budsjettinnspill for 2017 er 8. april 2016
24. oktober 2016	ESM 3: RKR 2 2016, Behandling av foreløpig IVB 2017, Strategiseminar	RKR 2 2016 - Rapporteringsperiode 1. januar – 31. august 2016, frist 16. september 2016 Frist for innspill til omgruppering 2015 er 9. september 2016
5. desember 2016	ESM 4: PET IVB LTP kap 12 2017, Plangrunnlag 2018	
27. mars 2017	ESM 1: Regnskap 2016, Årsrapport og RKR 3 2016	Frist for forklaringer til statsregnskapet 2016 og evt. søknad om overføring av ubrukte midler fra 2016 er 27. januar 2017. Frist for innspill til RNB er 10. februar 2017. Rapporteringsfrist RKR 3 og for årsrapport er 17. februar 2017

13.4.1 Månedssrapporter

Månedssrapportene skal normalt sendes frem to uker etter månedens utløp, jf. pkt. 9.3.1.3.

13.4.2 Inspeksjon av NSM

FD vil gjennomføre en inspeksjon av NSMs virksomhet. Tema for inspeksjonen vil fastsettes av FD. Innhold og opplegg for inspeksjonen vil bli gjenstand for forutgående dialog mellom FD og NSM.

13.4.3 Presisering

Alle brev eller e-poster av betydning for etatsstyringen som sendes fra NSM til henholdsvis FD eller JD, skal også sendes som kopi til henholdsvis JD eller FD.

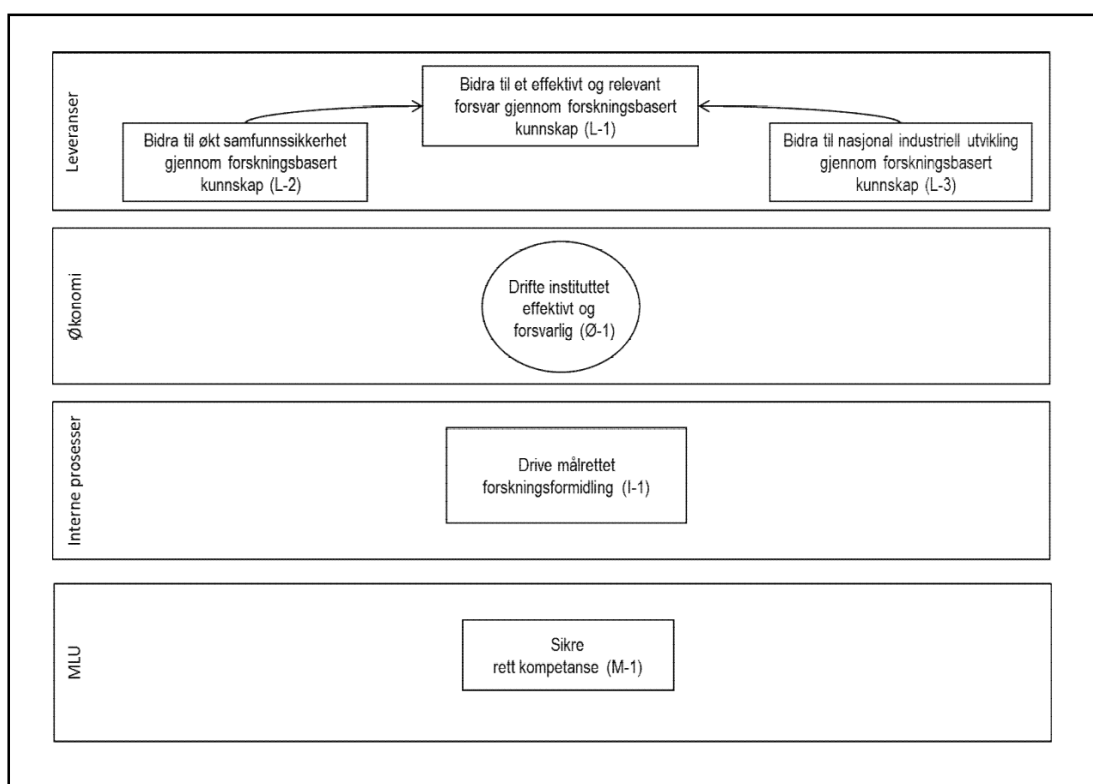
14. SPESIELT FOR GJENNOMFØRINGSÅRET 2016 FOR FORSVARETS FORSKNINGSINSTITUTT

14.1 Hovedprioriteter i 2016

FoU aktiviteten ved FFI skal i hovedsak være prosjektfinansiert, og gjennomføres etter oppdrag fra FD og FDs øvrige underlagte etater. Det vil bli en økning i FDs kjøp av strategisk forskning i 2016 i forhold til 2015. Derimot vil behovet for forskningsstøtte til materiellanskaffelser være lavere enn i 2015.

Hovedprioriteten for styreleder FFI i 2016 vil derfor bli å sikre rett fagkompetanse på instituttet i 2016, samtidig som den i størst mulig grad tilpasses forsvarssektorens fremtidige FoU-behov.

14.2 Målbildet og oppdrag

Styreleder FFI er ansvarlig for å nå målene som er gitt i målbildet for FFI i perioden 2013–2016. FFI skal planlegge, prioritere og gjennomføre sin aktivitet innenfor gitte rammer, slik at de fastsatte målene nås.

De enkelte strategiske mål i målbildet har underliggende styringsparametere og tiltak, jf. vedlegg A3. Styringsparameterne skal være en indikator på overordnet måloppnåelse og gi svar på om deler av målet er nådd eller om FFI er på vei til å nå målet. Tiltakene i målbildet er å anse som oppdrag som skal iverksettes. Det vil også gis særskilte oppdrag under de enkelte strategiske mål i dette kapitlet i IVB/LTP.

14.2.1 Bidra til et effektivt og relevant forsvar gjennom forskningsbasert kunnskap (L-1)

FFIs rolle som rådgiver for forsvarssektorens politiske og militære ledelse er viktig også i 2016, og det vil bli tilrettelagt for faste møter mellom AD FFI og politisk ledelse for å ivareta AD FFIs rolle som vitenskapelig rådgiver.

14.2.2 Bidra til økt samfunnssikkerhet gjennom forskningsbasert kunnskap (L-2)

Fortsett arbeidet med innsalg av FFIs kompetanse overfor sivile myndigheter med ansvar for samfunnssikkerhet og beredskap.

14.2.3 Bidra til nasjonal industriell utvikling gjennom forskningsbasert kunnskap (L-3)

Ingen tillegg utover vedlegg A3.

14.2.4 Drifte instituttet effektivt og forsvarlig (Ø-1)

FFI er et forvaltningsorgan med særskilt fullmakt til bruttoføring av inntekter og utgifter utenfor statsbudsjettet, og skal som sådan følge reglementet for økonomistyring i staten og bestemmelser for økonomistyring i staten, med de presiseringer som følger av FIN R-106.

Tildelingen for 2016 er som vist i tabellen.

2016 kroner

1000 kroner

Kapittel	Post	Benevning	Tildeling
1716	51	Basisbevilgning	188 949
1719	01	Drift av H U Sverdrup II	19 149
1719	01	Drift av identifikasjonslaboratorium	7 671

FDs kjøp av FoU av FFI for 2016 vil være som vist i tabellen:

2016 kroner

1000 kroner

PET 20 til IVB LTP (2013-2016)
Vedlegg 1

Kapittel	Post	Benevning	Tildeling
1760	45	Strategiske FoU-midler	165 396
1760	45	Innovasjonsmidler	10 634
1700	01	Forvaltningsoppdrag FD	20 500

For planleggingsformål kan FFI ta utgangspunkt i at FD vil gi oppdrag i inntil størrelsesorden gitt i tabellen under for kap. 1760 post 45 *Forprosjekteringsmidler og Forsknings-, materiell- og utviklingsstøtte* for årene 2016 og 2017.

2016 kroner

1000 kroner

År	Forprosjekteringsmidler	Forsknings-, materiell- og utviklingsstøtte
2016	85 mill. kr	22,5 mill. kr
2017	85 mill. kr	22,5 mill. kr

Tallene i tabellen viser antatt nivå tilgjengelig for FFI-aktiviteter i 2016 og 2017. Tallene inkluderer alle typer FFI-aktiviteter som finansieres over de nevnte postene. Omfanget av oppdrag som finansieres av forprosjektmidler vil variere i takt med behovet for støtte fra FFI og fremdriften i porteføljen av investeringsprosjekter i tidligfasen. FFI kan ikke forvente at beløpet blir høyere enn antydnet i tabellen.

FDs ramme for deltakelse i EDAs programmer for 2016 er som vist i tabellen:

2016 kroner

1000 kroner

Kapittel	Post	Benevning	Tildeling
1760	45	EDA-midler	35 000

FFI er delegert forvaltningen av disse midlene i 2016, og fakturerer FD for faktiske utgifter og medgått arbeidstid.

14.2.4.1 Basisbevilgning

Departementet utbetaler basisbevilgningen i fire rater pr. 2. januar, 1. april, 1. juli og 1. oktober 2016, jf. FIN R-111, pkt. 3.1, 6. avsnitt.

14.2.4.2 Drift av MS HU Sverdrup II

Driften av MS HU Sverdrup II finansieres over kapittel 1719 post 01. Finansieringen skal dekke drift og vedlikehold av fartøyet, herunder kostnader til leie av det faste mannskapet, og utbetales i fire rater pr. 2. januar, 1. april, 1. juli og 1. oktober 2015. FFI ivaretar driften på vegne av FD og vil for leie av faste mannskaper viderefakturere merverdiavgiften til FD, jf. FIN R-116.

14.2.4.3 Forvaltningsoppdrag for FD

Forvaltningsoppdrag er i 2016 planlagt til 20,500 mill. kroner, og fordeles som følger:

<u>Prosjekter (godkjente)</u>		
1291	Støtte til etablering av industrisamarbeid	3 457 000

1292	Støtte til næringsstrategi	2 937 000
1299	Støtte til forsvarrets langtidsplanlegging	3 200 000
1308	Kostnadseffektiv drift av Forsvaret	1 000 000
1315	Strategiske kostnadsanalyser IV	5 750 000
<u>Oppdrag (godkjente)</u>		
3950	Nato STO- og STB-møter	1 570 000
3951	ANNC	166 000
3928	Kompetanse og personell	1 300 000
3993	Munition safety information analysis center, inkl. medl. kontingent	1 120 000
Sum		20 500 000

Innhold, omfang og leveranser for forvaltningsoppdragene er spesifisert i de respektive prosjektavtalene og oppdragsavtalene. Disse endres og oppdateres ved behov, og forpliktes for ett år av gangen.

I tillegg skal FFI holde Forsvarssektorens miljødatabase (MDB) kontinuerlig oppdatert i henhold til prosjektavtalen, senest ved hver tertialrapport og 31. januar påfølgende år.

14.2.4.4 Fullmakt

FFI gis fullmakt til å ha økonomiske forpliktelser på inntil 60 mill. kroner pr. 31. desember 2016 utover det som dekkes av egne avsetninger.

14.2.4.5 Rapporteringskrav til statsregnskapet

FFI skal hver måned sende likvidrapport til statsregnskapet, jf. FIN R-106, pkt. 8. Rapporten sendes Direktoratet for økonomiforvaltning med gjenpart til FD innen den 15. i etterfølgende måned.

14.2.4.6 Renhold

Forsvaret skal fra 1. mai 2016 anskaffe renholdstjenester for hele forsvarssektoren. Grunnet sikkerhets- og hensiktsmessighetsvurderinger holdes FFIs lokaler på Kjeller i utgangspunktet utenfor ordningen, med unntak av arealer som allerede vaskes av sivile aktører, og når det er behov for å kjøpe eksterne renholdstjenester på areal som i utgangspunktet vaskes av egne ansatte. For FFIs lokaler i Horten vil den nye ordningen gjelde fullt ut. FFI gis i oppdrag om å gå i dialog med Forsvaret for å avklare praktiske forhold tilknyttet ny innretning på renholdstjenestene i forsvarssektoren. Det vises videre til brev av 22. mai 2015.

14.3 Drive målrettet forskningsformidling (I-1)

Ingen tillegg utover vedlegg A3

14.4 HR-relaterte oppdrag

Oppdragene for 2016 er utledet av sektorens HR-strategi og Meld. St.14 (2012 – 2013) «Kompetanse for en ny tid». Føringerne for FFIs HR-arbeid er lagt inn i punkt 3.10 *Personell, kompetanse og ledelse*. HR-oppgavene med frist og rapportering er å finne nedenfor og i kapittel 9 *Sentrale prosesser og rapporteringskrav*. FFI skal i 2016 operasjonalisere forsvarssektorens HR-strategi i handlingsplaner.

FFI skal også gjennomføre følgende oppdrag i 2015:

Ledere som mobiliserer til gjennomføring (M1)

- Sikre at FFIs lederkrav brukes aktivt og har reell betydning ved a) rekruttering og disponering av ledere og ved b) evaluering av ledere.

Riktig kompetanse til rett tid (M2)

- Bidra med hospiteringsplasser og hospitanter til sektor felles hospiteringsordning. Målet er minimum 10 hospitanter totalt for hospitering i og utenfor sektoren. Kritiske kompetanseområder skal prioriteres.
- Videreføre arbeidet med å kartlegge hvilke kompetanse som er viktigst for FFIs leveranser i fremtiden, og hva gapet er for disse kompetanseområdene i et kort og langt perspektiv
- Utrede mulighetene for et felles arbeidsmarked på tvers med særlig vekt på karriereveier og stillingsutlysning. Oppdraget skal løses i samarbeid med øvrige virksomheter i sektoren, ledet av FD.

Kultur for kontinuerlig forbedring (M3)

- Videreføre arbeidet med å faktabasere HR-området gjennom å forbedre valg av, bruk av og analyse av HR-data. Oppdraget løses i samarbeid med øvrige virksomheter i sektoren, og ledes av FFI.

14.4 Styring og rapportering

Tidsplan for møter og rapporteringsfrister for 2016 er:

Dato	Innhold	Kommentar
15. mars 2016	Årsrapport for 2015	Inkludert RKR 3 for 2015
8. april 2016	Budsjett for 2017	
12. april 2016	Årsmøte	Start 16.30 med påfølgende middag
26. mai 2016	RKR 1 for 2016	
16. juni 2016	Etatsstyringsmøte nr. 1	FD, kl. 13.30 - 15

PET 20 til IVB LTP (2013-2016)
Vedlegg 1

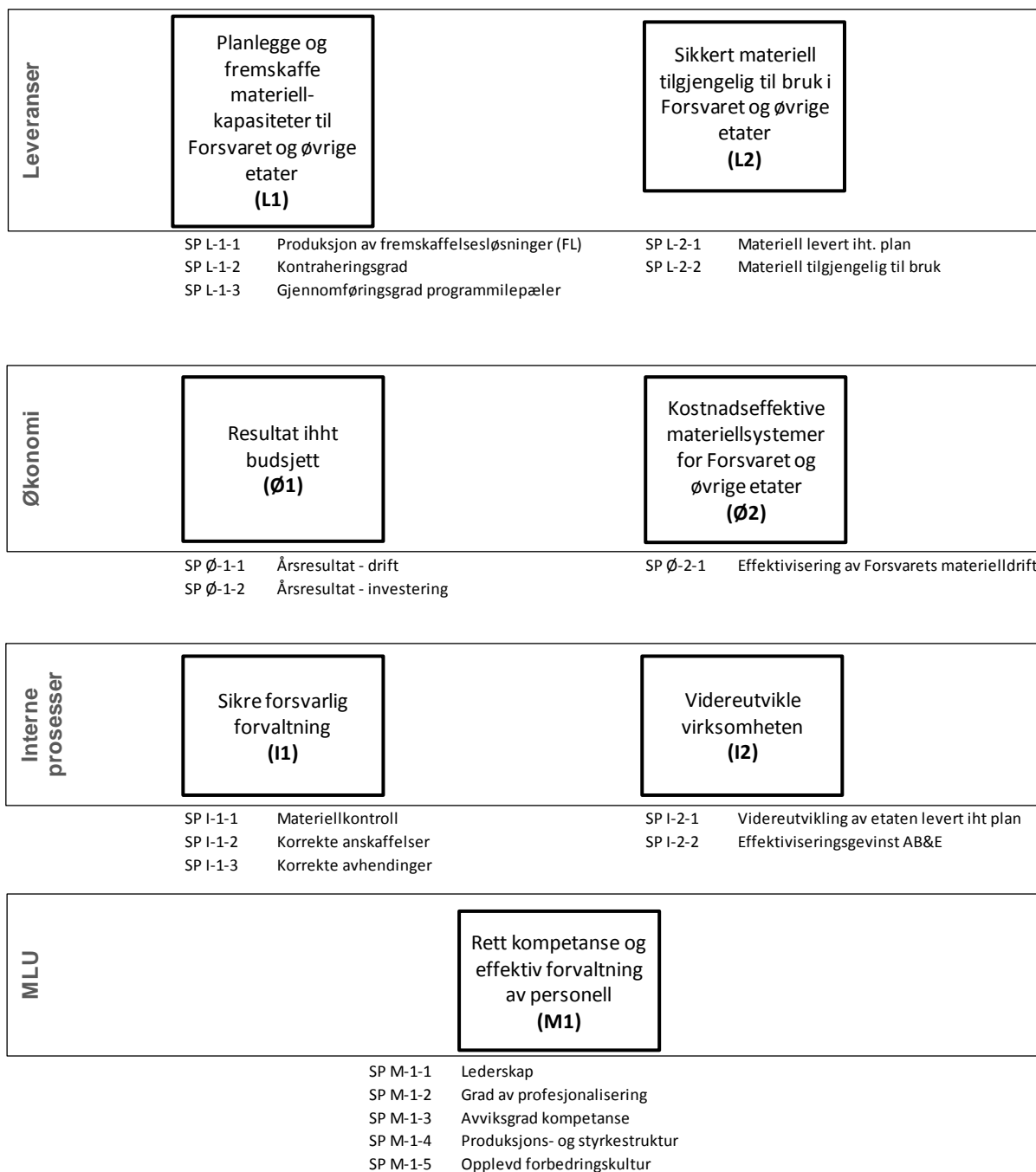
21. sep. 2015	Styreseminar	På Kjeller, kl. 12 – 14.30
29. sep. 2016	RKR 2 for 2016	
12. oktober 2016	Etatsstyringsmøte nr. 2	FD, kl. 13.30 – 15
16. desember 2016	IVB LTP for 2017, plangrunnlag 2018	

I RKR skal FFI også rapportere på hvilke samarbeidsprosjekter med industrien som avsluttes og forventet utbetaling inneværende og påfølgende tertial.

15. SPESIELT FOR GJENNOMFØRINGSÅRET FOR FORSVARS MATERIELL

Iverksettingsbrevet gir mål, oppdrag og økonomisk tildeling til Forsvarsmateriell. Direktør Forsvarsmateriell er ansvarlig for å gjennomføre virksomheten i overensstemmelse med departementets føringer og tildeling. Status, avvik, risiko og tiltak (SART) for å håndtere avvik i gjennomføringen inngår i etatsstyringen gjennom året. Det strategiske målbildet for Forsvarsmateriell utgjør et viktig rammeverk for FDs etatsstyring. Forsvarsmateriell skal formelt rapportere status for de enkelte mål i etatsstyringsmøtene, jf. Instruks for økonomi- og virksomhetsstyring i forsvarssektoren (Instruksen). Målbildet for Forsvarsmateriell er nyetablert. Flere av styringsparameterne som er lagt inn i målbildet er nye og vil måtte videreutvikles i løpet av 2016, etter hvert som en høster erfaring i etatsstyringen.

I dette kapitlet, som er strukturert etter målbildet i vedlegg A4, får Forsvarsmateriell tildelt midler for 2016, jf. tildelingstabell i punkt 15.3 (tabell 1), samt mottar særskilte føringer for 2016.

Figur 1 Målbilde for Forsvarsmateriell

15.1 Planlegge og fremskaffe materiellkapasiteter til Forsvaret og øvrige etater (L1)

15.1.1 Investeringer

Forsvarsmateriell har ansvaret for produksjon av beslutningsdokumentet «Fremskaffelsesløsning» (FL), og utarbeidelsen skal skje i samarbeid med Forsvaret som identifiserer behov og krav.

Det skal leveres usignerte fremskaffelsesløsninger (UFL) i 2016 iht. plan for ferdigstillelse av fremskaffelsesløsninger, jf. vedlegg D (IVB LTP 2013-2016).

Perspektivplan for materiell (PPM) inneholder de prioriterte prosjektene som skal gjennomføres. Styrende dokumenter for gjennomføringen av prosjektene er oppdrag om å utarbeide fremskaffelsesløsning (OFL), gjennomføringsoppdrag (GO), og presiseringer, endringer og tillegg (PET) for det enkelte prosjekt.

Forsvarsmateriell skal rapportere status i investeringsprosjektene i Programledelsesmøtene (PLM) i programområdene, for tidligfasen og gjennomføringsfasen inkl. overføring til drift. FD avholder 4 – 6 PLM i året. Prosjektideer presenteres i PLM, som eventuelt gir sitt tilsluttende råd før det sendes til FD.

Gjennomføringen av investeringer skal forbedres gjennom ulike tiltak på de forskjellige beslutningsnivåene i Forsvaret og Forsvarsmateriell. Forsvarsmateriell skal sette fokus på å redusere gjennomføringstiden i prosjektene, slik at omsetningsevnen (personell og kompetanse) og tildelte investeringsmidler utnyttes optimalt.

Forsvarsmateriell skal støtte LOS-programmet og kampflyprogrammet for å bidra til at disse programmene når sine mål.

Forsvarsmateriell skal støtte LOS-programmet i henhold til «Bestemmelser for innføringen av FIF i Forsvaret», 15. september 2011 (se bl.a. pkt. 4.3.4.5 a og b).

15.1.2 Kampflyprogrammet

Forsvarsmateriell skal støtte kampflyprogrammet innenfor følgende:

- I. Forsvarsmateriell skal videreføre arbeidet med anskaffelse og innfasing av F-35. Dette skal skje i tråd med de føringer FD har gitt for ansvarsfordeling knyttet til F-35.
- II. Støtte videreutvikling av multinasjonal og nasjonal ytelsesbasert logistikk-løsning for F-35-våpensystem innenfor eget ansvarsområde.
- III. Følge opp og videreutvikle etablerte mottaksprosedyrer og -planer for F-35 med tilhørende tilleggsutstyr og tjenester innenfor eget ansvarsområde.
- IV. Støtte JSM- og APEX-utviklingen med tilhørende kvalifisering og integrasjon innen eget ansvarsområde
- V. Støtte Forsvarets F-35-etablering (*Site Activation Task Force/SATAF*) på ny kampflybase på Ørland innenfor eget ansvarsområde.
- VI. Støtte Luftforsvaret i etableringen av logistikkoperasjonssenter (*Logistics Operations Centre/LOC*) på Ørland innenfor eget ansvarsområde.

15.2 Sikkert materiell tilgjengelig til bruk i Forsvaret og øvrige etater (L2)

15.2.1 Eierskapsforvaltning

Forsvarsmateriell skal ha ansvaret for eierskapsforvaltningen av Forsvarets materiellsystemer gjennom hele livsløpet. Materiellet skal, i samarbeid med Forsvaret,

forvaltes på en effektiv og forsvarlig måte i hele levetiden med fokus på ytelse, teknisk tilgjengelighet og sikkerhet i henhold til lover, bestemmelser og normer, jf. FDs retningslinjer for materiellforvaltning i forsvarssektoren, og retningslinjer for logistikkvirksomheten i forsvarssektoren (vedlegg A Definisjoner).

Evnen til å forvalte materiellet i et levetidsperspektiv skal styrkes. Dette innebærer en utvikling og forbedring av prosesser, målrettet kompetansebygging, konsentrasjon av virksomhet og ytterligere fokus mot investeringsprosessen, effektiv drift og forvaltning av materiellsystemene.

15.3 Resultat iht. budsjett (Ø1)

Direktør Forsvarsmateriell har ansvaret for at samlet aktivitet i Forsvarsmateriell kontinuerlig tilpasses tildelte budsjettammer for understøttelse av vedtatt (materiell) struktur, i denne rekkefølge. Ved behov skal utgiftsreducerende tiltak iverksettes innenfor eget ansvarsområde. Hvis direktøren gjennom budsjettåret likevel finner det nødvendig å anmode om nye eller endrede rammer innenfor deler av sitt ansvarsområde, skal slike anmodninger alltid understøttes med alternative inndekningsmåter, med tilhørende konsekvensbeskrivelser. Forslag til tiltak utenfor direktørens fullmakter fremmes FD for godkjenning.

Forsvarsmateriell tildeles ved dette en utgiftsramme på 12 917 977 mill. kroner, som vist i tabellen under.

Alle økonomiske størrelser er angitt i 2016-kroner der annet ikke eksplisitt fremgår. Tildelingene under er kun Forsvarsmateriells tildelinger og viser ikke sektorens totale tildelinger. Eventuelle endringer i gjennomføringsåret fremgår av vedlegg K.

(i 1000 kr)

Kapittel	Post	Utgiftsramme	Inntektsramme
1760	01	1 248 087	29 085
1760	44	56 296	
1760	45	4 353 711	
1760/4760	48	71 500	71 536
1760	75	87 549	
1761	01	151 919	
1761	45	6 948 915	
Totalt		12 917 977	100 621

Tabell 1 Budsjettammer 2016 - til Forsvarsmateriell

Forsvaret skal blant annet støtte Forsvarsmateriell med arkivtjenester gjennom Forsvarets arkivtjeneste (ATJ), forvaltningstjenester gjennom Forsvarets lønnsadministrasjon (FLA) og regnskap gjennom Forsvarets regnskapsavdeling (FRA). Forsvarsmateriell vil ha felles IKT-løsninger med Forsvaret. Drift av disse systemene skal ivaretas av Forsvaret.

Samhandlingsavtaler mellom Forsvaret og Forsvarsmateriell skal utvikles for å regulere disse, og andre forhold.

Forsvarsmateriell vil være en integrert del av Forsvarets regnskap fra 1. januar 2016 (se pkt. 15.8).

15.3.1 Merinntektsfullmakt

Ifm. Stortingets behandling av Innst. 7 (2015–2016) til Prop. 1 S (2015–2016) har Forsvarsdepartementet fått fullmakt til benytte alle merinntekter til å overskride enhver utgiftsbevilgning under Forsvarsdepartementet med unntak av inntekter fra militære bøter. Merinntekter defineres som inntekter utover inntektsrammen.

Forsvarsmateriell kan på den bakgrunn planlegge med bruk av merinntekter ved refusjoner og salg av varer og tjenester med motsvarende merutgifter, på postene 01, 15, 16, 17 og 18 under kap. 1760 og kap. 1761.

Merinntekter fra salg av materiell med vesentlig verdi kan, etter avtale med FD, benyttes med inntil 75 prosent, til materiellinvesteringer. I tillegg kan Forsvarsmateriell nytte inntekter for dekning av alle utgifter til inntektsservervelse – når dette er dokumentert og etter nærmere avtale med FD. Disponering av øvrige reelle merinntekter besluttet av FD. Dokumenterte og påkrevde salgsomkostninger knyttet til salg av materiell skal trekkes fra salgsinntekter, før det overskytende inntektsføres under kap. 4760, post 45. Prognoser for reelle merinntekter skal rapporteres månedlig sammen med regnskapet.

15.3.2 Bestillingsfullmakter

Forsvarsdepartementet gir med dette Forsvarsmateriell fullmakt til i 2016 å foreta bestillinger ut over gitte bevilgninger for 2016, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gjeldende forpliktelser, inkludert merverdiavgift, ikke overstiger følgende beløp:

Bestillingsfullmakter	Kap.	Post	Mill. kr.
Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg	1760		
Driftsutgifter		01	100
Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, nasjonalfinansiert andel		44	80
Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold		45	16 900
Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, fellesfinansiert andel		48	165
Nye kampfly med baseløsning	1761		
Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold		45	30 245

Tabell 2 Bestillingsfullmakter 2016

15.4 Kostnadseffektive materiellsystemer for Forsvaret og øvrige etater (Ø2)

Forsvaret og Forsvarsmateriell skal iht. forutsetningene i langtidsplanen i planperioden 2013–2016 frigjøre minimum 640 mill. 2012-kroner til høyere prioritert virksomhet gjennom varige effektiviseringstiltak. I 2016 videreføres effektiviseringsarbeidet, og det er budsjettert med at Forsvarsmateriell ivaretar effektiviseringskrav for 70,000 mill. 2015-kroner i 2016. De tiltak som Forsvarsmateriell er forutsatt å iverksette, skal frigjøre midler innenfor materielldrift i forsvarsgrenene. Fordelingen av effektivitetskravet vil bli arbeidet videre med i Forsvarsmateriell og Forsvaret. Nødvendige justeringer vil bli foretatt i RNB eller omgrupperingen for 2016.

Avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen i statlig sektor omfatter Forsvarsmateriell med 7,9 mill. kroner i 2016. Forsvarsmateriell er en av premissleverandørene i logistikkprosessene og skal ha en viktig rolle i det videre fornyings- og forbedringsarbeidet.

Forsvarsmateriell skal sørge for at Forsvarets behov for logistikk- og forvaltningstjenester som kan dekkes gjennom samarbeid med næringslivet, andre offentlige aktører, og med andre land, skal styrkes på områder der effekten bidrar til å gi økt operativ evne og lavere totalkostnader.

15.4.1 Tilrettelegging for effektiv forsyning

Forsvaret har gjennomgående totalansvar for forsyningstjenester til Forsvaret. Forsvarsmateriell skal sørge for at bestemmelser angående de tekniske og merkantile forhold for materiellsystemer og reservedeler er oppdatert, slik at Forsvarets forsyningsvirksomhet kan gjøres mest mulig effektivt.

15.4.2 Tilrettelegging for effektivt vedlikehold

Som fagmyndighet materiell, skal Forsvarsmateriell fastsette krav og angi faglige rammer for materiellsystemene i Forsvaret, og utgi bestemmelser for vedlikehold av materiellet. Forsvarsmateriell gir ved behov ut materielltekniske ordre, for å gjøre endringer/forbedringer på materiellet.

Forsvarsmateriell skal bidra til å sikre en fremtidsrettet balanse mellom hva Forsvaret skal gjøre selv på egne verksteder, og hva andre aktører skal gjøre tilknyttet den samlede vedlikeholdskapasiteten, f.eks. flernasjonalt samarbeid og formålstjenlig samarbeid med næringsliv og andre offentlige aktører.

15.4.3 Materiellavhending

Forsvarsmateriell har ansvaret for avhending av materiell og materiellsystemer, og skal påse at det påløper minst mulig kostnader for staten, jf. retningslinjer for materiellforvaltning.

Materiell som utrangeres, overføres til Forsvarsmateriell (materiellregnskap) som har ansvaret for avhendingen.

Der enkeltgjenstander i form av ødelagt og utslitt materiell utrangeres fra Forsvaret og øvrige etater, kan disse stå for kassasjonen etter oppdrag fra Forsvarsmateriell.

15.5 Sikre forsvarlig forvaltning (I1)

Arbeidet med forsvarlig forvaltning og intern kontroll skal videreføres i 2016. Vesentlige merknader fra Riksrevisjonen skal unngås.

Forsvarsmateriell skal forvalte eget materiell, og utføre materiellkontroller av prosjektmateriell, test og utviklingsmateriell.

Forsvarsmateriell skal utgi og vedlikeholde bestemmelser for materiell som overføres til bruker i forsvarssektoren, som grunnlag for forsvarlig forvaltning av materiellet i driftsfasen.

Forsvarsmateriell skal sørge for at anskaffelser i Forsvarsmateriell gjennomføres iht. lover og retningslinjer for anskaffelser i Staten og Forsvaret.

Forsvarsmateriell skal sørge for at avhending av materiell gjennomføres iht. retningslinjer for forsvars- og sikkerhetsmateriell, og det som bestemmes av FD for den enkelte avhendingssak.

Forsvarsmateriell skal støtte forsvarssjefen i å foreta en historisk gjennomgang av avhendingssaker i perioden 2002-2015, jf oppdragsbeskrivelse som er gitt i pkt 11.3.8. Støtten gis av personell som besitter nødvendig historisk og faglig kompetanse i en slik gjennomgang.

Forsvarsmateriell skal ha særlig vekt på utvikling av etatens verdier og etiske plattform. Forsvarsmateriell skal sikre høy bevissthet om etikk og integritet knyttet til anskaffelser og kontakt med leverandører, samt sørge for at verdigrunnlaget for forsvarssektoren er alminnelig kjent og etterlevd i Forsvarsmateriells organisasjon.

15.6 Videreutvikle virksomheten (I2)

Forsvarsmateriell skal arbeide med effektivisering slik at organisasjonens kvalitet og leveringsevne ytterligere forbedres. Effektiviseringen skal bl.a. gjøres gjennom modernisering og skal foregå kontinuerlig og gjennomgående.

Videreutviklingen av Forsvarsmateriell skal også knyttes til oppfølgingen av McKinsey-rapporten. Hensikten er å legge til rette for en strukturert og helhetlig effektivisering innenfor hele investeringsområdet.

I opprettelsen av Forsvarsmateriell er IKT-området behandlet spesielt, og Forsvarsmateriell skal være aktiv i den videre utviklingen av IKT-området i forsvarssektoren.

I 2016 skal Forsvarsmateriell ha fokus på utvikling og tilpasning for å bli funksjonsdyktig. Forsvarsmateriell skal videre foreta tilpasninger av organisasjonen mot ønsket organisasjonsstruktur for effektiv oppgaveløsning.

Innen 1. mai 2016 skal Forsvarsmateriell presentere for FD en plan for utviklingen og tilpasningen av Forsvarsmateriell i fase 2. Denne skal ses i sammenheng med planen for kompetanseutvikling, effektivisering og optimalisering fra 2017 og utover i fase 3, som skal presenteres for FD 1. oktober 2016.

15.7 Rett kompetanse og effektiv forvaltning av personell (M1)

Forsvarsmateriell skal ha en god arbeidsgiverpolitikk innenfor rammen av statlige virksomheter.

Forsvarsmateriell skal:

- Etablere en tydelig og helhetlig plan for kompetanseutvikling.
- Sørge for å ha rett kompetanse tilpasset organisasjonens faglige ansvar, oppdrag og oppgaver.
- Sørge for effektiv forvaltning av personell og personellressurser som understøtter en kontinuerlig forbedring av leveransene.
- I samarbeid med Forsvaret, sørge for at militært tjenestegjørende befal får ivaretatt utdanningsbehovet for en videre tjeneste og karriere i Forsvaret.
- Sørge for kompetanseutvikling og kompetanseheving av personellet innenfor organisasjonens faglige ansvarsområde, herunder også lederutvikling.
- Ivareta HMS-aktiviteter innenfor rammen av system for sikkerhetsstyring.

15.8 Styring og rapportering

Departementets oppfølging i virksomhetsåret baseres hovedsakelig på avvikrapportering. Generelle rapporteringskrav fremgår av kapittel 10. Særskilte rapporteringskrav for virksomhetsåret 2016 fremgår av nedenstående. Tidsfrister for 2016 er:

PET 20 til IVB LTP (2013-2016)
Vedlegg 1

ESM	Forsvarsmateriell leveranse	Forsvarsmateriell leveransefrist	Merknad
	Innspill til revidert nasjonalbudsjett	Fredag 12. februar 2016	
(ESM 1) Gj.føres ikke i 2016		26. februar 2016 (Forsvarets frist)	Gi støtte til Forsvaret i utarbeidelsen av FÅR og RKR 3. (spesielt for 2016)
ESM 2 (ESM 3) Slått sammen i 2016.	RKR 1 2016	Onsdag 1. juni 2016	ESM tirsdag 14. jun. 2016 behandler: – RKR 1 for 1. jan.- 30. apr. – Budsjettforslag 2017
	Budsjettinnspill 2017	Onsdag 4. mai 2016 (kl. 1200)	
ESM 4	RKR 2 2016	Fredag 7. okt. 2016	ESM tirsdag 25. okt. 2016 behandler: – RKR 2 for 1. jan. - 31. aug. – Omgruppering 2016
	Omgruppering 2016	Fredag 9. sep. 2016	
	Innspill til Plangrunnlag 2018	Fredag 14.okt.2016	
ESM 5			ESM tirsdag 13. des.2016 behandler: – Forsvarsmateriell sitt iverksettelsesbrev for 2017 – Plangrunnlag og budsjettprosessen for påfølgende år – Foreløpig regnskap for inneværende år
(2017)	Forklaring til statsregnskapet	Fredag 3. feb. 2017	
	Overføring av midler fra 2016	Fredag 3. feb. 2017	
	Innspill til revidert nasjonalbudsjett	Fredag 10. februar 2017	
ESM 1 (2017)	RKR 3 2016	Fredag 24. feb. 2017	ESM onsdag 29. mars 2017 behandler: – RKR3 for 2016 – Årsrapport 2016
	Årsrapport 2016	Fredag 24. feb. 2017	

Forsvarsmateriells årsrapport

Forsvarsmateriell utarbeider egen årsrapport, se nedenfor. Forsvarsmateriells årsrapport for 2016 skal fremsendes departementet som et separat dokument - samtidig med RKR nr. 3. Begge dokument vil bli behandlet på ESM 29. mars 2017. Forsvarsmateriell skal utarbeide en årsrapport på de forhold som skal inngå som en del av Forsvarets årsrapport.

Vi viser også til øvrige deler av IVB, og spesielt kap. 3 Gjennomføring og kap. 10 Sentrale prosesser og rapporteringskrav.

Forsvarsmateriells regnskap

Forsvarsmateriell etableres 1. januar 2016. Forsvarsmateriell skal støttes av Forsvarets integrerte logistikksystem FIF 3.0.

Dette innebærer at Forsvarsmateriell skal benytte FIF 3.0 i sitt regnskap og benytte tjenester fra Forsvarets regnskapsavdeling (FRA), Forsvarets lønnsadministrasjon (FLA) samt Forsvarets arkivtjeneste. I tillegg skal Forsvarsmateriell benytte Fisbasis.

Siden funksjonaliteten i FIF 3.0 foreløpig kun tilrettelegger for én firmakode legges det opp til en midlertidig ordning for 2016 og 2017, ved at Forsvarsmateriell teknisk tilknyttes Forsvaret frem til FIF 3.0 blir etablert med flere firmakoder.

Avklaring av ansvar, roller og myndighet mellom forsvarssjefen og direktør Forsvarsmateriell:

- Forsvarsmateriell styres av departementet og tilknyttes teknisk til FIF 3.0 i Forsvaret
- Forsvarsmateriell benytter Forsvarets regnskapssystem i FIF 3.0 og vil være en integrert del av dette
- Direktør Forsvarsmateriell er ansvarlig ovenfor Forsvarsdepartementet for de økonomiske midlene som er stilt til disposisjon for Forsvarsmateriell, og disponeringen av disse midlene
- Direktør Forsvarsmateriell er ansvarlig for å holde forsvarssjefen informert om den økonomiske status i Forsvarsmateriell gjennom den månedlige økonomiske rapporteringen til departementet
- Direktør Forsvarsmateriell er ansvarlig for å holde forsvarssjefen orientert om den regnskapsmessige status i Forsvarsmateriell, og om alle forhold som kan føre til feil eller mangelfull regnskapsrapportering
- Forsvarssjefen har myndighet til å instruere direktør Forsvarsmateriell med hensyn til krav og retningslinjer som stilles på økonomiområdet når det gjelder posteringer, regnskap og FIF-relaterte rutiner. Som eksempel nevnes omposteringsrutiner, frister for prognosesetting og årsregnskapsrutiner
- Forsvarssjefen har myndighet til å instruere direktør Forsvarsmateriell i forhold som er nødvendige for riktig regnskapsføring samt rapportering av lønn og lønnsopplysningspliktige ytelser, merverdiavgiftsregnskap, informasjon til

skatteoppkrever, Statens Pensjonskasse og Arbeids- og velferdsetaten på vegne av begge etatene.

- Forsvarssjefen har ansvar for å avlegge felles årsregnskap til statsregnskapet og årsrapport for Forsvaret og Forsvarsmateriell til Forsvarsdepartementet.
- Direktør Forsvarsmateriell skal utarbeide egen årsrapport som skal inngå som en del av Forsvarets årsrapport.
- Direktør Forsvarsmateriell står ansvarlig ovenfor Forsvarsdepartementet for Forsvarsmateriells del av forsvarssjefens årsregnskap og årsrapport.
- Forsvarssjef står ikke ansvarlig for Forsvarsmateriells del av årsrapporten og årsregnskapet.

Det vises for øvrig til Instruksen.